Centralna tehniška knjižnica
Univerze v Ljubljani
Trg republike 3, 1000 Ljubljana, p.p. 90/II, Slovenija
telefon: (01) 2514 072, faks: (01) 4256 667, E-pošta: post@ctk.uni-lj.si

PROGRAM DELA CENTRALNE TEHNIŠKE KNJIŽNICE UNIVERZE V LJUBLJANI ZA LETO 2023

Direktor: mag. Miro Pušnik

PROGRAM DELA SO PRIPRAVILI:

- splošni del: mag. Miro Pušnik na osnovi programov dela oddelkov, ki so jih pripravili Tilen Mandelj, Tatjana Intihar, dr. Uroš Kunaver, Vesna Kalabić;
- kadrovski načrt: Vesna Kalabić;
- finančni načrt: Vesna Kalabić;
- načrt ravnanja s stvarnim premoženjem: dr. Uroš Kunaver in Vesna Kalabić.

Navodila za pripravo Programa dela za leto 2023 smo prejeli 16. 12. 2022.

Strokovni svet CTK je dokument obravnaval na svoji 5. redni seji 24. 1. 2023.

Svet CTK je dokument sprejel na svoji 10. redni seji Sveta CTK 26. 1. 2023.

Ljubljana, januar 2023

REPUBLIKA SLOVENIJA
CENTRALNA TEHNIŠKA KNJIŽNICA UNIVERZE V LJUBLJANI

Kazalo

1 PROGRAM DELA ZA LETO 2023 ... 1

1.1 POSLANSTVO IN VIZIJA ... 1

1.2 PREDSTAVITEV ZAVODA ... 2

1.2.1 Sredstva, s katerimi zavod razpolaga ... 3

1.2.2 Zbirka knjižničnega gradiva ... 4

1.2.3 Prostori in oprema knjižnice ... 4

1.2.4 Uporabniki knjižnice ... 5

1.2.4.1 Uporabniki ... 5

1.2.4.2 Člani knjižnice ... 6

1.2.4.3 Obisk knjižnice ... 6

1.2.4.4 Registrirani aktivni člani ... 6

1.2.4.5 Uporabniki storitev digitalne knjižnice ... 7

1.2.5 Opis organiziranosti CTK ... 7

1.2.5.1 Organi CTK ... 7

1.2.5.2 Notranja organizacija CTK ... 9

1.2.5.3 Pravice, obveznosti in odgovornosti javnega zavoda v pravnem prometu ter zastopanje ... 12

1.2.5.4 Delovni čas knjižnice ... 13

1.2.6 Analiza poslovnega okolja ... 13

1.2.6.1 Mednarodno okolje ... 13

1.2.6.2 Slovensko okolje ... 17

1.2.6.3 Raziskovalno okolje ... 18

1.2.6.4 Visokošolsko okolje ... 20

1.2.6.5 Okolje Univerze v Ljubljani ... 21

1.2.6.6 Značilnosti slovenskega knjižničarstva ... 21

1.2.6.7 Okolje uporabnikov ... 22

1.3 USMERITVE IN CILJI ... 25

1.3.1 Zakonske in druge pravne podlage ... 25

1.3.2 Dolgoročni cilji ... 27

1.3.2.1 Vsebinski sklop: CTK – odprt prostor za inovativno študijsko skupnost ... 28

1.3.2.2 Vsebinski sklop: CTK – partnerstvo v odprti integrirani nacionalni izobraževalni in raziskovalni infrastrukturi ... 31

1.3.2.3 Vsebinski sklop: CTK – vozlišče znanja in tehnologij ... 35

1.3.2.4 Vsebinski sklop: Rešitev prostorske problematike ... 38

1.3.3 Kratkoročni cilji in naloge za leto 2023 ... 39

1.3.3.1 Vsebinski sklop: CTK – odprt prostor za inovativno študijsko skupnost – kratkoročni cilji v letu 2023 ... 39

1.3.3.2 Vsebinski sklop: CTK – partnerstvo v odprti integrirani nacionalni izobraževalni in raziskovalni infrastrukturi – kratkoročni cilji v letu 2023 ... 43

1.3.3.3 Vsebinski sklop: CTK – vozlišče znanja in tehnologij – kratkoročni cilji v letu 2023 ... 49

1.3.3.4 Vsebinski sklop: CTK – rešitev prostorske problematike – kratkoročni cilji v letu 2023 ... 52

1.3.3.5 Mednarodna dejavnost ... 52

1.3.3.6 Upravne in kadrovske naloge ... 53

1.3.3.7 Naloge na področju finančnega poslovanja ... 54

1.3.3.8 Upravljanje z nepremičninami v lasti Republike Slovenije ... 55

1.3.3.9 Naloge direktorja 56
1.3.3.10 Izobraževanja in usposabljanja zaposlenih v letu 2023 57
1.3.3.11 Delovni koledar za leto 2023: izposoja, čitalnica in prosti pristop 58
1.3.4 Investicije in nakup opreme 59
1.3.5 Investicijsko vzdrževanje v letu 2023 59
1.3.6 Kadrovska politika in kadrovski načrt v letu 2023 59

1 PROGRAM DELA ZA LETO 2023

1.1 POSLANSTVO IN VIZIJA

CTK je javna knjižnica, ki bo s svojimi viri in storitvami odprta najširšemu krogu uporabnikov. S svojim delovanjem bo podpirala kakovostno izobraževanje, razvoj in raziskovalno dejavnost v Republiki Sloveniji. Še posebej se bo osredotočila na izvajanje teh dejavnosti za potrebe študentov in visokošolskih učiteljev Univerze v Ljubljani.

Poleg podpore pridobivanju znanja in izvajanju raziskovalne dejavnosti bo knjižnica s svojim delovanjem spodbujala pridobivanje drugih veščin uporabnikov: veščin informacijske pismenosti, veščin internetne pismenosti, veščin uporabe sodobnih tehnologij, veščin poštene in etične uporabe ter razširjanja informacij kot tudi veščin medsebojnega spoštovanja ter spoštovanja drugačnosti pri uporabi sodobnih komunikacijskih kanalov.

Knjižnica se bo s svojim delovanjem zavzemala za pošteno in odprto znanost, ki bo vsakomur omogočila dostop do raziskovalnih rezultatov. Spodbujala bo povezovanje vseh uporabniških skupin in uporabnikov – študentov, učiteljev, raziskovalcev, strokovnjakov in drugih.

Knjižnica se bo aktivno vključevala v vzpostavitev in upravljanje različnih nacionalnih infrastruktur in projektov na področju izobraževanja, razvojne in raziskovalne dejavnosti. Pri tem bo s svojim delovanjem spodbujala povezovanje in partnerstvo različnih organizacij pri razvoju storitev.

S svojim delovanjem bo knjižnica podpirala trajnostni razvoj skupnosti ter programe zelenega razvojnega preboja.

Slika 1: Vizija CTK

1.2 PREDSTAVITEV ZAVODA

Po 6. členu Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani (Uradni list RS 60/2003, dopolnitve: Uradni list RS, št. 44/07, Uradni list RS 90/2010) CTK opravlja naslednje dejavnosti:

a) kot javno službo izvaja:

- podporo študijskemu in raziskovalnemu procesu z izvajanjem knjižnične dejavnosti predvsem za študente, visokošolske učitelje in visokošolske sodelavce ter z izvajanjem konzorcijske nabave elektronskih informacijskih virov in upravljanjem konzorcijev za visokošolske, raziskovalne in druge organizacije v Republiki Sloveniji,
- sistematično zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva (knjige, revije, disertacije, raziskovalne naloge, standardi, patenti, zbirke podatkov) v tiskani in elektronski obliki,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih informacijskih virov,

- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje informacij s tehničnega in naravoslovnega področja,
- pridobivanje, usposabljanje ter informacijsko opismenjevanje uporabnikov,
- sodelovanje v programih informacijskega opismenjevanja visokošolskih zavodov,
- organiziranje seminarjev ter strokovnega izpopolnjevanja knjižničarjev, študentov ter drugih uporabnikov,
- medknjižnično izposojo ter posredovanje dokumentov,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

b) poleg javne službe javni zavod opravlja še:

- raziskovalno in razvojno delo na področju bibliotekarstva in informacijske znanosti,
- opravlja druge informacijske storitve,
- zalaga, izdaja, tiska ter prodaja knjige in druge publikacije s področja svoje dejavnosti,
- organizira posvetovanja,
- fotokopira in opravlja druge oblike razmnoževanja,
- nudi zainteresiranim storitve v okviru svoje dejavnosti.

1.2.1 Sredstva, s katerimi zavod razpolaga

PRIHODKI V 2022 PO DENARNEM TOKU		
VRSTE PRIHODKOV	ZNESEK PRIHODKOV (EUR)	DELEŽ %
Prihodki iz sredstev javnih financ	6.180.700,38	98,55
Drugi prihodki za izvajanje javne službe	88.642,35	1,4
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	2.090,68	0,05
SKUPAJ	6.271.433,41	100

Preglednica 1: Finančna sredstva CTK v letu 2022 – po denarnem toku

1.2.2 Zbirka knjižničnega gradiva

VRSTA GRADIVA	Stanje 31.12.2021	Pridobljeno 2022	Odpis 2022	Urejanje stare zaloge 2022	Stanje 31.12.2022	Indeks
Tiskane monografije skupaj	94.494	1.054	1.359	179	94.386	100
Tiskane periodične publikacije	36.313	340	50	-68	36.508	101
Tiskano gradivo skupaj	**130.807**	**1.394**	**1.409**	**111**	**130.894**	**100**
Elektronske monografije	32.677	18	0	0	32.695	100
Dostopne elektronske periodične publikacije	8.658	8.656	0	-2	8.656	100
E-zborniki	38.842	0	0	0	38.842	100
Elektronsko gradivo skupaj	**80.177**	**8.674**	**0**	**-2**	**80.193**	**100**
Standardi	35.474	75	3.860	0	31.689	89
Neknjižno gradivo	1.086	82	27	-12	1.129	104
Skupaj	**247.544**	**10.225**	**5.296**	**97**	**243.905**	**99**

Preglednica 2: Knjižnična zbirka CTK na dan 31. 12. 2022

1.2.3 Prostori in oprema knjižnice

Knjižnica domuje od leta 1994 v najetih prostorih na Trgu republike 3 v stolpnici TR 3, kamor se je preselila, ko je Republika Slovenija prodala svojo nekdanjo vilo na Tomšičevi 7. Prvo pogodbo o najemu je sklenil Servis skupnih služb Vlade RS. Površina prostorov v TR 3 znaša neto 2528,54 m^2, od tega je 630,58 m^2 skladišč, okrog 1100 m^2 prostega pristopa s čitalnicami, okrog 700 m^2 pisarn. Lokacija knjižnice je sorazmerno dobra, saj velik delež obiskovalcev prihaja s fakultet vzdolž Aškerčeve ceste. Prostori so le delno primerni za izvajanje knjižnične dejavnosti, saj je bil prostor prvotno namenjen za opravljanje drugih dejavnosti. Površina čitalnic in računalniških učilnic je premajhna, poglavitni problem pa je tudi premajhno število študijskih mest. Del skladiščnih prostorov je zaradi vlage neprimeren za skladiščenje knjižničnega gradiva. Knjižnica upravlja še s stanovanjem površine približno 56 m^2 na Adamičevi ulici 10 v Ljubljani.

Knjižnica je slabo opremljena s knjižničnim pohištvom, ki je iz leta 1993 in bi ga morali v celoti zamenjati. Večina pohištva je zastarana, računalniška oprema pa se zaradi manjših vlaganj v zadnjih sedmih letih ni obnavljala ustrezno. V knjižnici je 43 računalnikov, ki so na voljo uporabnikom za uporabo informacijskih virov in ostalih storitev. V CTK sta na voljo tudi brezžični omrežji Eduroam in LIBROAM.

Zaradi zgostitve postavitve gradiva v skladišču je bil leta 2006 del polic nadomeščen s kompaktnimi premakljivimi policami, še večji del pa v letu 2007.

V letu 2020 smo v bivši sobi medknjižnične izposoje uredili prostor za učno delavnico, za sestanke in prezentacije ter delovanje različnih uporabniških skupnosti. V letu 2021 smo učno delavnico še dodatno opremili in razvili.

Tudi v letu 2023 bomo v sodelovanju s pristojnimi na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in inovacije (*MVZI*) izvajali aktivnosti za reševanje prostorskega problema. Ocenjujemo, da bi knjižnica potrebovala približno še enkrat več čitalniških mest, da bi v celoti zadostili potrebam naših uporabnikov. Problem je tudi funkcionalnost prostora, saj trenutno nimamo možnosti uporabe študijskih sob za skupinsko učenje, učnih laboratorijev in podobno.

Leta 2021 je Svet CTK sprejel Dokument identifikacije investicijskega projekta, v katerem ustanovitelju predlaga odkup prostorov, v katerih knjižnica deluje ter dokup novih prostorov na isti lokaciji.

1.2.4 Uporabniki knjižnice

1.2.4.1 Uporabniki

Uporabniki knjižnice so večinoma študentje UL, ki predstavljajo okoli 80 % vseh uporabnikov. Najpomembnejši segmenti uporabe knjižnice so:

- izposoja gradiva,
- uporaba storitev digitalne knjižnice,
- študij v prostorih knjižnice.

Naš cilj je, da bi bila knjižnica dostopna čim večjemu krogu uporabnikov. V ta namen želimo s ponudniki literature in informacijskih virov dosegati licenčne režime, ki omogočajo dostop najširšemu krogu uporabnikov. Po 4. členu Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS št. 29/2003) so uporabniki CTK tisti, ki pridejo v prostore CTK (v čitalnice, informacijske centre, medknjižnično izposojo, v predavalnico/učilnico), in pa tisti, ki uporabljajo spletne storitve na daljavo (elektronske revije, elektronske knjige, elektronske slovarje, podatkovne zbirke in ostale licencirane informacijske vire v spletnem okolju) tudi z uporabo t. i. IP-

avtentikacije[1]. Ker knjižnica upošteva načela univerzalne in čim lažje dostopnosti do dokumentov, vsebin ali informacij, za tovrstno uporabo virov in storitev ne zahteva včlanitve v knjižnico, ampak zadošča že dostop do računalnikov z IP-številkami, s katerih lahko uporabniki v skladu z licenčnimi določili uporabljajo različne elektronske informacijske vire. Tako se mnogi uporabniki, npr. študenti in profesorji na fakultetah, ki uporabljajo elektronske informacijske storitve in vire CTK, pogosto ne zavedajo, da uporabljajo storitve CTK. Zato ne moremo natančno ugotoviti števila uporabnikov. Prav tako ne poznamo natančnega števila uporabnikov v konzorcijskih članicah. Zato lahko število dejanskih in potencialnih uporabnikov le zelo grobo ocenimo. Ocenjujemo, da je dejansko število uporabnikov storitev CTK okrog 40.000, doseg storitev digitalne knjižnice pa presega 90.000 uporabnikov.

1.2.4.2 Člani knjižnice

Po pogodbi z UL o zagotavljanju knjižničnih storitev in načinu obračunavanja članarine-vpisnine na osnovi enotne študentske knjižnične izkaznice ter v skladu z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic imajo vsi študenti UL po pogodbi z UL o zagotavljanju knjižničnih storitev in načinu obračunavanja članarine na osnovi enotne študentske knjižnične izkaznice že vnaprej poravnano članarino v CTK. CTK je v letu 2022 pridobil članarino za 39.010 članov, vpisanih študentov v različne študijske programe UL v šolskem letu 2021/2022, ter 1422 za druge člane.

1.2.4.3 Obisk knjižnice

Število obiskov knjižnice v letu 2022 je bilo okoli 228.000.

1.2.4.4 Registrirani aktivni člani

Med registrirane aktivne uporabnike štejemo le tiste, ki imajo vsaj eno transakcijo registrirano s sistemom COBISS v tekočem letu. V letu 2022 je CTK imel 4.323 aktivnih uporabnikov, od tega okrog 75 % študentov. Na novo vpisanih članov v letu 2022 je bilo 1385.

[1] To pomeni, da se profesorjem, raziskovalcem in ostalim zaposlenim v organizacijah, vključenih v konzorcije CTK, za uporabo elektronskih virov in storitev CTK ni potrebno vpisovati v knjižnico, če želijo omenjene vire in storitve uporabljati iz računalnikov v IP-okolju ene izmed organizacij. Za dostop od doma morajo uporabiti sisteme, ki jih posamezne organizacije uporabljajo za oddaljeni dostop in so z gesli povečini vezani na knjižnice.

1.2.4.5 Uporabniki storitev digitalne knjižnice

V letu 2022 smo imeli okoli 2,1 milijona[2] posameznih uporab različnih elektronskih informacijskih virov CTK (vpoglede v zapise baz podatkov, v članke e-revij, v poglavja e-knjig, v uporabo e-slovarjev). Od tega smo beležili okoli 1,8 milijona uporab celotnih besedil elektronskih revij in elektronskih knjig, ki v strukturi izdatkov za elektronske informacijske vire predstavljajo največji izdatek.

1.2.5 Opis organiziranosti CTK

1.2.5.1 Organi CTK

Organi CTK so določeni v 8. členu Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani (Uradni list RS 60/03 s spremembami in dopolnili).

Organi javnega zavoda so:

- svet zavoda,
- direktor,
- strokovni svet,
- drugi organi, določeni s statutom zavoda.

Organ upravljanja javnega zavoda je svet zavoda. Svet CTK šteje sedem članov, od tega:

- tri predstavnike ustanovitelja,
- dva predstavnika UL,
- enega predstavnika uporabnikov knjižnice – študenta,
- enega predstavnika delavcev zavoda.

Svet zavoda določa:

- poslovno politiko in ukrepe za njeno izvajanje,
- finančni načrt javnega zavoda,
- načrt investicij in investicijskega vzdrževanja;

sprejema:

- letne in večletne programe dela in poročila o njihovi uresničitvi,
- statut javnega zavoda,
- interne akte o delovnih razmerjih,

[2] Gre za grobo oceno, saj natančne statistike uporabe v času priprave dokumenta še niso bile izdelane.

- letno poročilo javnega zavoda,
- cenik storitev javnega zavoda,
- poročilo direktorja javnega zavoda;

odloča:

- o prodaji in nabavi osnovnih sredstev;

imenuje in razrešuje:

- direktorja javnega zavoda;

predlaga:

- ustanovitelju spremembo dejavnosti

ter opravlja druge naloge v skladu s predpisi, tem sklepom in statutom.

Svet zavoda mora pridobiti soglasje ustanovitelja k statutu, letnemu programu dela in finančnemu načrtu javnega zavoda. O načinu razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki odloča ustanovitelj na predlog sveta zavoda. Seja sveta zavoda je sklepčna, če je navzoča večina njegovih članov, sklepe pa sprejema z večino glasov navzočih članov. Za sprejem statuta in drugih splošnih aktov javnega zavoda, letnega programa dela in finančnega načrta je potrebna večina glasov vseh članov sveta zavoda.

Direktor:

- organizira in vodi delo ter poslovanje javnega zavoda,
- vodi strokovno delo javnega zavoda,
- predstavlja in zastopa javni zavod,
- predlaga poslovno politiko in ukrepe za njeno izvajanje,
- odgovarja za zakonitost dela,
- sprejema splošne akte, za katere ni pristojen drugi organ po zakonu ali po sklepu o ustanovitvi,
- organizira in usklajuje delovni proces,
- skrbi za izvajanje odločitev sveta zavoda,
- predlaga program dela,
- daje poročilo o delu in poslovanju,
- skrbi za materialno in finančno poslovanje,
- odloča o disciplinski odgovornosti delavcev,
- določi sistemizacijo delovnih mest,

- opravlja druga dela v skladu s predpisi, s sklepom o ustanovitvi in statutom.

Strokovni svet sestavlja osem članov, ki jih imenuje svet zavoda. Štiri člane imenuje na predlog direktorja izmed delavcev javnega zavoda, ki opravljajo nosilne poklice, in zunanjih strokovnjakov s področja dela javnega zavoda, ostale člane pa na predlog ustanovitelja. Strokovni svet obravnava vprašanja s področja strokovnega dela javnega zavoda in daje direktorju ter svetu zavoda mnenja, predloge in pobude za reševanje teh vprašanj.

1.2.5.2 Notranja organizacija CTK

Po 17. členu Statuta CTK je notranja organizacija zavoda določena s Pravilnikom o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v CTK (sprejetim 21. 12. 2016 z dopolnitvami). V CTK so bile na dan 31. 12. 2022 organizirane naslednje enote:

Oddelki:

- Oddelek za izposojo in upravljanje čitalnic (IČ),
- Oddelek za pridobivanje, posredovanje in dobavo informacijskih virov (PPDI),
- Oddelek za informacijske, razvojno-raziskovalne in izobraževalne storitve (IRIS);

Službe:

- Služba za splošne, kadrovske in finančne zadeve (SKF),
- Služba za informacijsko tehnologijo in razvoj (ITR).

Delovna področja oddelkov so zlasti:

Oddelek za izposojo in upravljanje čitalnic (IČ):

- skrbi za urejenost čitalnic ter dostopnost informacijskih virov v čitalnicah,
- organizira in upravlja uporabo čitalnic in s čitalnicami povezane informacijske in druge infrastrukture,
- v sodelovanju s skrbniki zbirk skrbi za urejenost in dostopnost tiskanega gradiva v prostem pristopu in v skladišču,
- organizira in upravlja vpis novih članov ter evidenco članov knjižnice,
- organizira in izvaja izposojo tiskanega knjižničnega gradiva iz fondov CTK,

- organizira in zagotavlja uporabo elektronskih informacijskih virov v čitalnicah,
- nudi osnovne informacije o informacijskih virih ter pomoč pri uporabi informacijskih virov v čitalnicah ter informacije o knjižnici in njenih storitvah,
- organizira in izvaja skladiščenje tiskanega gradiva,
- sodeluje pri organizaciji usposabljanja uporabnikov ter drugih dogodkov v organizaciji knjižnice.

Oddelek za pridobivanje, posredovanje in dobavo informacijskih virov (PPDI):

- vodi nabavo informacijskih virov in sodeluje pri načrtovanju finančnih sredstev,
- sodeluje pri pridobivanju finančnih sredstev za nabavo informacijskih virov,
- izvaja postopke nabave informacijskih virov,
- upravlja informacijske vire za CTK (naročanje, vnos podatkov in računov o prejetem knjižničnem gradivu v sistem COBISS, inventarizacija knjižničnega gradiva in inventarne knjige, vodenje evidenc informacijskih virov, oprema prejetega tiskanega knjižničnega gradiva, postavitev na ustrezno lokacijo, odpis informacijskih virov),
- upravlja konzorcijsko nabavo informacijskih virov,
- pridobiva in posreduje raznovrstne informacijske vire, ki niso dostopni v okviru fondov CTK, domačim uporabnikom in naročnikom iz tujine,
- izvaja nabavo posamičnih informacijskih virov pri založnikih, strokovnih združenjih in drugih ponudnikih ter skrbi za uvoz informacijskih virov iz držav zunaj območja EU,
- organizira in vzdržuje mrežo ponudnikov informacijskih virov in se aktivno vključuje v mednarodno izmenjavo virov,
- spremlja spremembe v domači in tuji zakonodaji na področju avtorskega prava in na drugih področjih, ki so povezani z delom,
- spremlja vsebinske, organizacijske in tehnološke novosti na področju mednarodne izmenjave informacijskih virov in jih uvaja v tekoče delo,

- zagotavlja promocijo uporabe informacijskih virov ter sodeluje pri organizaciji usposabljanja uporabnikov ter drugih dogodkov v organizaciji knjižnice,
- nudi strokovno pomoč delavcem v visokošolskih in specialnih knjižnicah pri nabavi informacijskih virov,
- druga dela in naloge s predmetnega delovnega področja po sklepu vodje oddelka oziroma direktorja.

Oddelek za informacijske, razvojnoraziskovalne in izobraževalne storitve (IRIS):

- skrbi za razvoj zbirk informacijskih virov na področju tehnike in naravoslovja,
- organizira in izvaja formalno in vsebinsko katalogizacijo svojih informacijskih virov in informacijskih virov drugih naročnikov,
- organizira in izvaja izdelavo bibliografij za potrebe raziskovalcev in drugih naročnikov v informacijskem sistemu raziskovalne dejavnosti v Sloveniji,
- izvaja informacijske poizvedbe, svetovanje, usposabljanje uporabnikov in druge specializirane storitve,
- gradi specializirane baze podatkov, specializirane zbirke, specializirane kataloge in repozitorije,
- se aktivno vključuje v razvoj nacionalne metodologije za vrednotenje znanstvene uspešnosti,
- skrbi za vključevanje v mrežo specializiranih informacijskih sistemov v slovenskem in mednarodnem prostoru,
- sodeluje pri organizaciji usposabljanja uporabnikov ter drugih dogodkov v organizaciji knjižnice,
- nudi strokovno pomoč delavcem v visokošolskih in specialnih knjižnicah pri posredovanju informacij in obdelavi gradiva,
- spremlja vsebinske, organizacijske in tehnološke novosti na področju informacijske dejavnosti.

Delovna področja služb so zlasti:

Služba za splošne, kadrovske in finančne zadeve (SKF):

- opravlja zadeve s kadrovskega, organizacijskega in finančnega področja,
- vodi in koordinira pravno podporo za potrebe knjižnice,

- pripravlja osnutke aktov knjižnice in tajniška dela za vodstvo knjižnice,
- organizira in upravlja delo z dokumenti,
- organizira in upravlja arhiv knjižnice,
- skrbi za obveščanje delavcev knjižnice,
- vodi poslovne knjige in pripravlja obvezne računovodske izkaze ter letna poročila,
- pripravlja finančne načrte,
- opravlja finančno-računovodska dela,
- izvaja računovodski nadzor in sporoča podatke za zagotavljanje racionalne porabe finančnih sredstev,
- izvaja obračun in izplačilo plač in drugih osebnih prejemkov.

Služba za informacijsko tehnologijo in razvoj (ITR):

- skrbi za informacijsko in komunikacijsko infrastrukturo knjižnice,
- zagotavlja informacijsko podporo za delo posameznih organizacijskih enot,
- opravlja in koordinira razvojne naloge za potrebe knjižnice,
- skrbi za preverjanje kakovosti in učinkovitosti izvajanja storitev knjižnice,
- sodeluje pri organizaciji usposabljanja uporabnikov ter drugih dogodkov v organizaciji knjižnice.

1.2.5.3 Pravice, obveznosti in odgovornosti javnega zavoda v pravnem prometu ter zastopanje

V skladu z 18. členom Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani nastopa CTK v pravnem prometu samostojno, v svojem imenu in za svoj račun, z vsemi pravicami in obveznostmi ter sklepa pravne posle za dejavnosti, določene v tem sklepu, brez omejitev. Knjižnica odgovarja za obveznosti iz prejšnjega odstavka s premoženjem, s katerim upravlja in razpolaga. Ustanovitelj odgovarja za obveznosti javnega zavoda do vrednosti premoženja, pridobljenega iz javnih sredstev, s katerim javni zavod upravlja in razpolaga.

Po 16. členu Statuta CTK knjižnico zastopa in predstavlja direktor. Direktor lahko s pisnim generalnim ali posebnim pooblastilom pooblasti drugo osebo za zastopanje v določenih zadevah. Za pooblaščenca se šteje tudi delavec, ki ima pri

opravljanju dela na delovnem mestu s posebnimi pooblastili in odgovornostmi določene naloge, na podlagi katerih sklepa določene posle.

1.2.5.4 Delovni čas knjižnice

Z bolonjsko reformo so se zaradi sprememb načina izvajanja študijskih programov ter sprememb dnevnih urnikov in urnikov izpitnih rokov spremenile navade uporabnikov visokošolskih knjižnic. CTK se je temu prilagodil že leta 2012. Knjižnica je ob delavnikih odprta od 8.00 do 24.00, v soboto od 9.00 do 17.00, med počitnicami v juliju in avgustu pa ob delavnikih od 8.00 do 14.00, ob sredah od 8.00 do 18.00 in v soboto od 9.00 do 13.00. Izposoja gradiva iz prostega pristopa je zaključena pol ure pred zaprtjem knjižnice, iz skladišča pa ob 20.00. Ostali oddelki so za uporabnike odprti ob delavnikih od 8.00 do 15.00. CTK je s 16 urami ob delavnikih in z 88 urami na teden najdlje odprta knjižnica v Sloveniji. V letu 2022 smo ob izbranih vikendih v času izpitnih rokov izvajali podaljšan delovni čas (sobote, nedelje od 9.00 do 24.00).

Preglednica 3: Organizacijska shema CTK v letu 2022

1.2.6 Analiza poslovnega okolja

1.2.6.1 Mednarodno okolje

CTK je intenzivno vpeta v mednarodne tokove in je kot taka podvržena številnim vplivom mednarodnega okolja na njeno delovanje.

V strateških dokumentih Evropske unije visokošolske knjižnice niso posebej navedene kot izvajalke podpore za visokošolsko in raziskovalno dejavnost, temveč so večinoma navedeni cilji, ki jih posamezni sektorji in države članice želijo doseči. Zato je pomembno, da se visokošolske knjižnice prepoznajo kot pomemben del infrastrukture za dosego teh ciljev.

V Evropski listini za raziskovalce in Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev je Evropska komisija že leta 2005 sprejela priporočila, s katerimi se države članice EU zavezujejo, da bodo zagotavljale ustrezne pogoje za uspešno in učinkovito znanstveno raziskovalno delo.

Strategija Izobraževanje in usposabljanje 2020 (ET 2020, 2015) poudarja pomen vključevanja sistemov izobraževanja in usposabljanja v vseživljenjsko učenje. Strategija izpostavlja številne izzive, na katere lahko uspešno odgovorijo visokošolske knjižnice:

- spodbujanje digitalne pismenosti,
- uporaba sodobnih IKT-tehnologij pri izobraževanju in usposabljanju,
- splošna dostopnost kakovostnih in relevantnih informacijskih virov,
- zagotavljanje kakovostnih odprtih in inovativnih učnih okolij,
- zagotavljanje ustreznih referenčnih kontaktnih točk, kjer bi izvajalci izobraževanja lahko dobili nasvete, povezane z digitalnim in spletnim učenjem, bi lahko odpravilo ovire za uporabo teh virov.

Dokument Evropska digitalna agenda (2010) spodbuja razvoj digitalnih storitev in digitalne pismenosti. Med drugim določa politiko odprtosti podatkov javnega sektorja, ki določa, katere javne institucije v Evropski uniji (v nadaljevanju EU) so zavezane za deljenje svojih podatkov, določa pa tudi interoperabilnost podatkovnih repozitorijev. Dokument opozarja tudi na pomen digitalne pismenosti, znanj in vključenosti v procesih vseživljenjskega učenja.

Številne politike in dokumenti EU (Priporočilo Komisije z dne 17. 7. 2012 o dostopu do znanstvenih informacij in njihovem arhiviranju, Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020, Obzorje Evropa) tudi spodbujajo in predpisujejo odprt dostop do znanstvenih publikacij in raziskovalnih podatkov.

Cilji politike EU na področju raziskav in inovacij (2015) so odprte inovacije, odprta znanost in odprtost svetu.

Na podlagi teh ciljev je Evropska komisija (v nadaljevanju EK) začela z aktivnostmi za uresničitev. Leta 2018 je sprejela načrt vzpostavitve Evropskega oblaka za odprto znanost (v nadaljevanju EOSC) in Evropske podatkovne infrastrukture, ki se v zadnjih letih intenzivno izvaja v praksi.

Dokument Amsterdam Call for Action on Open Science (2016) vsebuje predloge prednostnih področij delovanja v smeri odprte znanosti (popoln odprti dostop do znanstvenih publikacij, ponovna uporaba raziskovalnih podatkov, vpeljevanje novih načinov vrednotenja znanosti ...).

Novi načini vrednotenja znanosti temeljijo na kvalitativnem ocenjevanju znanstvenega dela samega in ne na podlagi kvantitativnih kazalnikov platform, kjer so bile publikacije objavljene. Iniciative za tovrstne spremembe se pojavljajo na primer v deklaracijah DORA (2012) in Leiden Manifesto for Research Metrics (2015). Leta 2022 je koalicija več kot 350 znanstvenoraziskovalnih organizacij iz več kot 40 držav s podporo Science Europe in Evropske komisije sprejela dokument Agreement on Reforming Research Assessment, ki predstavlja pomemben korak k uveljavitvi transparentnih, pravičnih in objektivnih metrik pri vrednotenju znanstvenoraziskovalnega dela.

EK je s politiko programa Obzorje Evropa pomembno začrtala nove smeri razvoja koncepta odprte znanosti. Ključni cilj EK je, da raziskovalci obdržijo avtorske pravice v čim večjem obsegu. Ključna zahteva te politike pa je, da morajo vsi rezultati znanstvenoraziskovalnega dela, ki bodo nastali v okviru financiranja iz programa Obzorje Evropa, biti na voljo v odprtem dostopu po načelih FAIR (Findability, Accessibility, Interoperability, Reuse). Politika zahteva ne le odprte objave (kot je bilo praviloma v dosedanjih praksah) temveč tudi deljenje raziskovalnih podatkov po načelih FAIR. Upoštevanje tega načela pogosto terja tudi deljenje programske opreme, raziskovalnih protokolov, vzorcev in vseh ostalih rezultatov raziskav, ki omogočajo ponovitev raziskave ali uporabo rezultatov pri drugih raziskavah. Priporoča tudi številne neobvezne prakse odprte znanosti, kot so npr. predregistracije, predregistracijska poročila in prednatisi še nerecenziranih znanstvenih objav.

Odprte objave v programu Obzorje Evropa so možne na več načinov. V zagotavljanje odprtosti so kot podporna infrastruktura vpete tudi univerzitetne in visokošolske knjižnice. Govorimo o tako imenovani zeleni poti arhiviranja prednatisov v repozitorije, kjer knjižnice tovrstno infrastrukturo upravljajo. Poznamo pa tudi tako imenovani zlato in hibridno pot. V teh primerih se knjižnice zavzemajo za tako imenovane »publish and read« (PAR) ali pa »read and publish« (RAP) modele, ki poleg branja vsebin vsebujejo tudi določila o odprtih objavah in kot take z založniki sklepajo pogodbe, ki poleg branja vključujejo tudi odprte objave.

EK se je leta 2020 odločila za vzpostavitev lastne platforme za odprte objave Open Research Europe (ORE), kjer imajo raziskovalci možnost brezplačnih odprtih objav raziskav iz okvirnih programov, kjer je financer EK.

Septembra 2018 je tako imenovana Koalicija S naznanila deset načel Načrta S. Osrednji cilj pobude je bil oblikovati pogoje, da bodo v odprtem dostopu ali na platformah, ki zagotavljajo odprti dostop, objavljene vse znanstvene publikacije, nastale v okviru aktivnosti, podprtih z javnim financiranjem. Med osrednjimi izmed desetih sprejetih načel je zavzemanje za odpravo t. i. plačilnih preprek (na primer naročnin na znanstvene revije ali plačil za dostop do posameznih objav), pri čemer stroški znanstvenih objav ne bremenijo raziskovalcev.

Štiri dopustne poti za objavo znanstvenih publikacij v odprtem dostopu, ki zagotavljajo skladnost posamezne znanstvene objave z načeli Načrta S, so:

- objava v revijah z odprtim dostopom ali na platformah, ki zagotavljajo odprt dostop,
- shranitev končne objavljene verzije (ang. Versions of Record – VOR) ali avtorjevega sprejetega rokopisa (ang. Author Accepted Manuscript – AAM) v repozitorijih z odprtim dostopom brez embarga ali
- objava v hibridnih znanstvenih revijah z dogovorom o preoblikovanju (ang. under transformative agreement),
- objava AAM v repozitoriju po načelu politike ohranjanja avtorskih pravic (ang. Rights Retention Strategy – RSS).

Članica Koalicije S je tudi Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (v nadaljevanju ARRS), strokovno podporo pri tem ji z zastopanjem v t. i. Leaders Group in Experts Group nudi CTK.

Visokošolske in specialne knjižnice imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju ustrezne infrastrukture in informacijskih storitev na področju ravnanja z raziskovalnimi podatki, za kar morajo zaposleni pridobiti številne nove kompetence. Gre za naloge podatkovnega skrbništva (ang. data stewardship), za upravljanje podatkovnih repozitorijev, za podporo pri vrednotenju področnih podatkovnih repozitorijev, za podporo pri izdelavi obogatenih metapodatkov, opisa in izvora raziskovalnih podatkov ipd.

EU daje pri svojih politikah na področju raziskav in inovacij veliko težo tudi tako imenovani občanski znanosti[3] (ang. Citizen Science). Pomen občanske znanosti je v vključevanju širše javnosti v raziskovalno dejavnost. To je pomembno predvsem zaradi povezovanja lokalnih skupnosti z raziskovalnimi organizacijami in raziskovalci. V veliki meri so nosilci tovrstnih povezovanj prav visokošolske knjižnice.

1.2.6.2 Slovensko okolje

Strategija razvoja Slovenije v obdobju do leta 2030 izpostavlja, da je učinkovit in kakovosten izobraževalni sistem, katerega namen je priprava posameznika na uspešno delo, kakovostno življenje in sodelovanje v družbi, osnovni pogoj za konkurenčno gospodarstvo in družbeno blaginjo. Ključno je povezovanje znanosti, izobraževanja in gospodarstva za izmenjavo in prenos znanja.

Strategija predvideva, da bo skupnost cilje dosegla:

a) z vseživljenjskim učenjem in usposabljanjem kot vrednotama, ki krepita ustvarjalnost, inovativnost, kritično razmišljanje, odgovornost in podjetništvo, ter vključitvijo teh vsebin v programe izobraževanja na vseh ravneh;

b) z razvijanjem znanja in spretnosti za življenje in delo, z izboljšanjem bralne, matematične, digitalne in finančne pismenosti, s spodbujanjem globalnega učenja in mednarodne vpetosti ter opolnomočenjem prebivalcev za uporabo najnovejših tehnologij in s tem zmanjševanjem digitalne vrzeli;

---

[3] Slovenskemu izrazu za Citizen Science so veliko pozornosti posvetili tako jezikoslovci kot raziskovalci z različnih drugih področij družboslovja. Akademik prof. dr. Zdravko Mlinar v razpravi Kaj nam prinašata koncept in gibanje občanska znanost/citizen science? : uveljavljanje raziskovanja kot sestavine vsakdanjega življenja predstavlja osem različnih izrazov za to v slovenščini. Po pregledu vseh navedenih sposobnosti ugotavlja, da je v slovenščini najprimernejši izraz »občanska znanost« (in z njo povezano »občansko raziskovanje«), ki glede na individualno in kolektivno raven raziskovanja hkrati vključuje številne elemente. Po Slovarju slovenskega knjižnega jezika knjižna raba besede občan pomeni člana skupnosti in tako daleč presega meje upravno-političnega razumevanja občine (Časopis za kritiko znanosti, 282 (49), 23–63 Dostopno na http://dirros.openscience.si/IzpisGradiva.php?lang=slv&id=13828).

c) z uveljavitvijo koncepta trajnostnega razvoja, aktivnega državljanstva in etičnosti kot enega od načel vzgoje in izobraževanja;

d) z zagotavljanjem učinkovitosti in kakovosti izobraževanja na vseh ravneh ter z razvijanjem praktičnih in tehničnih znanj in spretnosti za izboljšanje zaposljivosti posameznika;

e) s spodbujanjem nižje izobraženih in drugih prikrajšanih skupin k vključitvi v izobraževanje in učenje za lažji prehod in obstanek na trgu dela, z zmanjšanjem tveganja socialne izključenosti in zagotavljanjem kakovostnega življenja;

f) s spodbujanjem razvoja znanosti in raziskav ter povezovanjem izobraževalnega sistema z gospodarstvom v skladu s potrebami trga dela in razvojnimi zmožnostmi regij.

Resolucija o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007–2023 neposredno govori o CTK in omenja nacionalni pomen knjižnice kot enega izmed nosilcev družbe znanja.

Javno knjižnično službo za visokošolske knjižnice ureja zakonodaja s področja kulture, in sicer Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15), financiranje te javne službe pa zakonodaja s področja visokega šolstva, tj. Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 –ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ, 65/17, 175/20 – ZIUOPDVE in 57/21 – odl. US, 54/22 – ZUPŠ-1, 100/22 – ZSZUN. Posamezne dejavnosti (osrednji specializirani informacijski centri, nakup mednarodne znanstvene literature) urejajo predpisi s področja raziskovalne dejavnosti, kot je Splošni akt o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (Ur. l. RS, št. 166/22).

1.2.6.3 Raziskovalno okolje

Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21) določa načela in cilje ter ureja način izvajanja politike raziskovalne in razvojne dejavnosti, ki se financira iz državnega proračuna in drugih virov (iz evropskih programov in skladov, lokalnih skupnosti in gospodarstva) ter je usmerjena k doseganju ciljev družbenega in gospodarskega razvoja Slovenije. Zakon določa tudi organizacijo raziskovalne in razvojne dejavnosti ter pogoje za opravljanje te dejavnosti, kar podpira prehod v na znanju temelječo družbo, ki postavlja raziskovalno in razvojno dejavnost kot razvojno prioriteto. Zakon

določa način zagotavljanja raziskovalne infrastrukture. Zakon določa tudi višino financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti. Določa tudi zahteve na področju odprte znanosti, ki sledijo politiki odprte znanosti Evropskega raziskovalnega prostora (ERA) ter Evropske komisije. Zakon določa, da odprta znanost obsega predvsem odprti dostop do raziskovalnih rezultatov, vrednotenje kakovosti in vpliva znanstvenoraziskovalnega dela z uporabo odgovornih metrik ter povezovanje in vključevanje zainteresirane javnosti v raziskovalni proces.

Resolucija o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2021–2030 (RRIS 2021–2030) (Uradni list RS, št. 49/22) je vzpostavila sodoben in odziven nacionalni raziskovalni in inovacijski okvir, ki ga sooblikujejo vsi deležniki in je odprt in povezan v mednarodno okolje. Sistem se odziva na potrebe in hotenja skupnosti ter omogoča reševanje velikih družbenih izzivov prihodnosti, kakršni so podnebne spremembe, zelena energija, zdravje in demografski problemi, kot rezultat tega pa se bosta v družbi povečala ugled in privlačnost dela raziskovalcev, razvojnih strokovnjakov in inovatorjev. Zagotavlja odprt prostor za dialog, njegovo upravljanje pa je demokratično in gospodarno. Vključenost deležnikov preprečuje podvajanje in hkrati omogoča doseganje sinergijskih učinkov. Vsi akterji bodo v celoti uživali ugodnosti in koristi prostega pretoka znanja in tehnologije med sektorji, promocija in širjenje znanstvenih spoznanj pa spodbujata odgovorno ravnanje in družbeno zavest o skupnem dobrem. Vrzeli med področji raziskovanja, izobraževanja in inovacijami so zabrisane, njihov skupni imenovalec pa obsega partnerstvo, vseživljenjsko učenje, nova spoznanja in trajnostni razvoj. RISS 2021–2030 v posebnem poglavju poudarja pomen odprte znanosti pri deljenju znanja ter pomen povezovanja širše skupnosti z raziskovalnim okoljem. V postopku sprejemanja je tudi Akcijski načrt, ki bo podrobneje določal izvajanje RISS 2021–2030 in bo predstavljal tudi podlago za financiranje projektov v okviru zagotavljanja infrastrukture na področju odprte znanosti.

ARRS v okviru posebnega programa izvaja program sofinanciranja nakupov mednarodne znanstvene literature in baz podatkov, z namenom zagotavljanja nujnega dotoka in dostopnosti tujih znanstvenih in strokovnih informacij za potrebe raziskovalne dejavnosti v Republiki Sloveniji. Pogoje in postopke ter načine izbiranja, spremljanja nakupov in zagotavljanja dostopnosti sofinancirane znanstvene literature in baz podatkov določa Pravilnik o

postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 52/16, 79/17, 65/19, 78/20, 145/20, 186/21 – ZZrID in 166/22).

V okviru zagotavljanja pogojev za delovanje Informacijskega sistema o raziskovalni dejavnosti v Sloveniji SICRIS ARRS s posebnim programom podpira delovanje Osrednjih specializiranih informacijskih centrov, ki za različne vede in znanstvena področja pripravljajo strokovne podlage pri optimizaciji metodoloških osnov za vrednotenje znanstvenoraziskovalnega dela.

1.2.6.4 Visokošolsko okolje

Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ, 65/17, 175/20 – ZIUOPDVE, 57/21 – odl. US, 54/22 – ZUPŠ-1 in 100/22 – ZSZUN) ureja tudi statusna vprašanja knjižnic in inštitutov ter drugih zavodov, katerih dejavnost je potrebna za uresničevanje visokošolske dejavnosti, če so ustanovljeni v okviru univerz (drugi zavodi – članice univerz). Financiranje CTK trenutno ureja Uredba o javnem financiranju visokošolskih zavodov in drugih zavodov (Uradni list RS, št. 35/17, 24/19 in 65/22), ki določa tudi način financiranja knjižnice. V pripravi je nov Zakon o visokem šolstvu, ki bo predvidoma opredelil način financiranja CTK.

Resolucija o nacionalnem programu visokega šolstva do 2030 (Uradni list RS, št. 49/22), ki bo določila okvir delovanja visokega šolstva v naslednjih desetih letih ter ukrepe za odziv na pospešeno dinamiko sprememb razvoja družbe in izzivov iz okolja. Dokument neposredno sicer ne navaja visokošolskih knjižnic, vendarle pa v ukrepu C 5.3 navaja, da se bo visoko šolstvo razvijalo in izobraževalo na področju informacijskih storitev in vsebin, ki zagotavljajo preseganje digitalne vrzeli in ločnice. Na tem področju pa je učinkovito delovanje visokošolskih knjižnic nujno za realizacijo tega ukrepa.

Usmeritve za strokovno delo visokošolskih knjižnic podaja dokument Strokovni standardi in priporočila za organizacijo, delovanje in evalvacijo visokošolskih knjižnic (za obdobje 2021–2030). Zaradi raznolikosti slovenskih visokošolskih knjižnic in strokovnih področij, na katerih delujejo, dokument ne predpisuje obveznih (kvantitativnih) meril za vložene vire, pač pa priporočila navajajo le tiste, ki se v mednarodnih strokovnih standardih za področje visokošolskih knjižnic pojavljajo najpogosteje.

1.2.6.5 Okolje Univerze v Ljubljani

Univerza v Ljubljani (v nadaljevanju UL) ima specifično razvit knjižnični sistem, ki temelji na delovanju knjižnic po fakultetah, ki so rasle generično s fakultetami samimi, ter dveh knjižnic, ki s pogodbo o pridruženem članstvu opravljata dejavnosti univerzitetne knjižnice – Centralno tehniško knjižnico Univerze v Ljubljani ter Narodno in univerzitetno knjižnico.

UL je sprejela dokument Strategija Univerze v Ljubljani 2022–2027. Knjižnice so v tem dokumentu opredeljene kot sistem, ki podpira nove sistemske rešitve interdisciplinarnega in odprtega raziskovanja.

CTK je s posebno pogodbo iz leta 2003 pridružena članica UL ter del knjižničnega sistema UL. Aneks k tej pogodbi iz leta 2007 določa posebne naloge CTK na področju vzdrževanja Digitalne knjižnice UL.

1.2.6.6 Značilnosti slovenskega knjižničarstva

Knjižničarstvo je še od prej, ko je bilo dejavnost posebnega družbenega pomena, precej razvejano in uveljavljeno. Število knjižničarjev in sredstva za knjižnice so nekoliko večji od evropskega povprečja.

Organiziranost splošnih knjižnic je dobra, kar izhaja iz zakonskih obvez, da morajo knjižnično mrežo vzdrževati tudi lokalne skupnosti. Organizacija visokošolskih knjižnic je nekoliko slabša. Razlog slabše organizacije visokošolskih knjižnic je v organski rasti posameznih fakultet in njihovih knjižnic, večinoma brez dolgoročnih strategij in povezav. Tudi Zakon o knjižničarstvu ne predvideva posebne vloge visokošolskih knjižnic.

Zaradi vseh navedenih razlogov kot tudi tehnoloških okoliščin so na področju visokošolskih knjižnic potrebne ustrezne spremembe. V času prevlade klasičnega tiskanega gradiva so knjižnice še lahko zadovoljivo opravljale svojo funkcijo, v digitalnem okolju pa jo čedalje težje. Pri tem gre za spremembe na področju upravljanja z informacijskimi viri, za potrebe po novih znanjih, za spremembe v poslovnih modelih ponudnikov ipd.

Ključni problem slovenskih visokošolskih knjižnic je tudi premalo sredstev za opremo in investicije v prostor knjižnic. CTK nujno potrebuje rešitev prostorske stiske. Za to sta dva razloga, in sicer neracionalna poraba javnih sredstev za najem prostorov ter nefunkcionalnost obstoječih prostorov. Za najemnino CTK je bilo v zadnjih petindvajsetih letih od selitve potrošeno okoli 10 milijonov EUR.

Če bi denar za najemnino porabili za bolj ustrezen poslovni model, kot je trenutni komercialni najem, bi knjižnica sčasoma prišla do svojih prostorov. Prostori, v katerih knjižnica deluje, le deloma ustrezajo sodobnim standardom, ki jih univerzitetne knjižnice pri svojem delu upoštevajo. Predvsem je prostora premalo, manjkajo prostori za skupinsko učenje, učni laboratoriji in delavnice, učilnice za izvajanje usposabljanj in podobno.

1.2.6.7 Okolje uporabnikov

Ocenjujemo, da je okolje uporabnikov CTK zelo stabilno.

Uporabniki knjižnice so večinoma študentje Univerze v Ljubljani (dalje UL), ki predstavljajo okoli 75 % vseh uporabnikov.

Najpomembnejši segmenti uporabe knjižnice so:

- izposoja gradiva,
- uporaba storitev digitalne knjižnice,
- uporaba informacijskih storitev,
- študij v prostorih knjižnice.

Študenti so najpogostejši obiskovalci CTK in v knjižnici radi študirajo. To kažejo tudi raziskave, ki jih izvajamo vsako leto. Študentom ugajajo lokacija knjižnice, ponudba knjižničnega gradiva in stimulativno študijsko vzdušje v njenih čitalnicah. Profesorji in raziskovalci so zadovoljni s ponudbo elektronskih informacijskih virov, ki dopolnjujejo ali nadomeščajo tiskano gradivo po fakultetnih knjižnicah.

Uporabniki, predvsem študenti, visokošolske knjižnice uporabljajo kot neke vrste učne laboratorije, zato je zelo pomembna infrastruktura, ki jo tovrstne knjižnice nudijo. Velikega pomena so sobe za skupinsko učenje, opremljene z različnimi uporabnimi dodatki, kot so pametne table, različna multimedijska orodja in drugo. Mnogo študentov v knjižnicah išče tudi prostor za učenje v tišini, nekateri se celo želijo učiti v t. i. učnih celicah.

Zelo pomembna in stabilna uporabniška skupina CTK so raziskovalci, ki pa informacijske vire in storitve večinoma uporabljajo le na daljavo.

CTK je kot javni prostor odprt najširšemu krogu uporabnikov. Zato bomo spodbujali tak način delovanja, ki bo z informacijskimi viri in storitvami

zadovoljeval potrebe vseh zainteresiranih uporabniških skupin in ne le študentov.

Še posebej pomembno je, da se v knjižnico vračajo strokovnjaki – inženirji in drugi strokovnjaki, ki do informacijskih virov in storitev sicer ne morejo dostopati na daljavo, vendarle pa v skladu z licenčnimi določili te storitve lahko uporabijo v prostorih knjižnice.

Pomembni uporabniški skupini sta tudi uporabniška skupina dijakov ter uporabniška skupina starejših predstavnikov tretjega življenjskega obdobja. Med temi uporabniškimi skupinami želimo s svojim delovanjem spodbujati sodelovanje in večsmeren prenos znanja in različnih kompetenc.

V preteklih letih je uporaba e-virov vseskozi naraščala. Izposoja tiskanih revij se postopoma zmanjšuje. Povečanje uporabe e-revij je odvisno od ponudbe. Uporaba bibliografskih podatkovnih zbirk je bila v upadu, v zadnjih letih pa se je zaradi nabave bibliografske citatne zbirke Scopus spet povečala. Narašča povpraševanje po računalniško opremljenih študijskih prostorih, čeprav je v knjižnici omogočen brezžični dostop v omrežja Eduroam in Libroam. Uporaba elektronskih revij pa se bo po naših pričakovanjih ustalila na sedanji ravni oz. bo odvisna od ponudbe servisov. Zaradi zmanjševanja izposoje tiskanega gradiva pričakujemo nadaljnje stagniranje števila aktivnih uporabnikov, ki bodo knjižnico uporabljali zaradi izposoje tiskanega gradiva, pričakujemo pa povečevanje števila uporabnikov drugih storitev v prostorih CTK, predvsem pri uporabi čitalnic.

Ena najpomembnejših nalog CTK v zadnjih letih je upravljanje konzorcijske nabave elektronskih informacijskih virov. Pričakujemo, da bomo s konzorcijsko nabavo v prihodnosti pokrivali večino slovenskih visokošolskih in raziskovalnih organizacij.

Leto	Sredstva[4]	Število članic	Št. uporab	Cena/uporaba
2009	2.781.941	12	829.576	3,35
2010	3.734.256	22	1.140.633	3,27
2011	3.598.721	71	1.330.321	2,7
2012	3.790.267	56	1.302.580	2,91
2013	3.599.554	36	1.370.553	2,63
2014	3.801.528	51	1.676.205	2,27
2015	4.256.945	51	1.718.826	2,47
2016	4.470.922	52	1.834.179	2,44
2017	4.245.443	53	1.736.202	2,61
2018	4.349.454	53	1.797.281	2,41
2019	4.701.777	51	2.162.678	2,17
2020	4.329.030	51	1.858.282	2.33
2021	4.351.868	50	2.130.432	2.04

Preglednica 4: Uporaba storitev konzorcijev CTK v obdobju od leta 2009 do leta 2021

V letu 2012 smo v CTK na pobudo Študentskega sveta UL izpeljali podaljšanje delovnega časa knjižnice. Rezultati tega projekta so nedvoumno pokazali, da študenti potrebujejo knjižnico kot prostor za študij, sprostitev in počitek tudi v poznih nočnih urah, kar je bila glede na prakso tujih knjižnic tudi naša domneva. V CTK ugotavljamo, da lahko s sorazmerno majhnimi izdatki podaljšamo odpiralni čas knjižnice do 24.00 ter ob sobotah do 17.00. V letu 2017 smo uvedli pilotni projekt odprtja knjižnice od 9.00 do 24.00 tudi čez vikende v obdobju izpitnih rokov. Odziv uporabnikov je bil izjemno pozitiven, zato bomo podaljšan delovni čas v študijskih špicah izvajali tudi v letu 2023, kolikor nam bodo razmere dopuščale.

[4] Upoštevana tudi sredstva za naročnine po članicah.

1.3 USMERITVE IN CILJI

1.3.1 Zakonske in druge pravne podlage

Delovno področje CTK, ki je javni zavod, opredeljujejo Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 17/91-I – ZUDE, 55/92 – ZVDK, 13/93 – ZP-G, 66/93 – ZP-H, 66/93 – ZVDK-A, 45/94 – odl. US, 8/96, 31/00 – ZP-L, 36/00 – ZPDZC, 127/06 – ZJZP), Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15),

Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 - uradno prečiščeno besedilo, 40/12 - ZUJF, 57/12 - ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 - ZUPŠ, 65/17, 49/20 - ZIUZEOP, 152/20 - ZZUOOP, 175/20 - ZIUOPDVE, 13/21 - odl. US, 42/21 - odl. US, 57/21 - odl. US, 54/22 - ZUPŠ-1, 100/22 – ZSZUN); Uredba o javnem financiranju visokošolskih zavodov in drugih zavodov (Uradni list RS, št. 35/17, 24/19, 65/22).

Dejavnost CTK je opredeljena v 6. členu Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani (Uradni list RS, št. 60/03, 44/07, 90/10). CTK mora upoštevati še Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 29/03) in Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/03, 70/08, 80/12). Po 32. členu Zakona o knjižničarstvu mora pristojno ministrstvo določiti Osrednje specializirane informacijske centre. Delo OSIC-ev določa Splošni akt o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (Ur. l. RS, št. 166/22). Ta pravilnik določa tudi pogoje in postopke ter načine izbiranja, spremljanja nakupov in zagotavljanje dostopnosti sofinancirane znanstvene literature in baz. Pogoje in način delovanja CTK na področju varovanja osebnih podatkov določa Zakon o varstvu osebnih podatkov ZVOP – 1 (Uradni list RS, št. 86/04, 113/05 – ZInfP, 51/07 – ZUstS-A, 67/07, 177/20 – ZVOPOKD).

Knjižnica kot posredni proračunski uporabnik upošteva Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 - uradno prečiščeno besedilo, 110/11 - ZDIU12, 104/12 - ZIPRS1314, 14/13, 46/13 - ZIPRS1314-A, 82/13 - ZIPRS1314-C, 101/13, 101/13 - ZIPRS1415, 38/14 - ZIPRS1415-A, 95/14 - ZIPRS1415-C, 14/15 - ZIPRS1415-D, 55/15 - ZFisP, 96/15 - ZIPRS1617, 80/16 - ZIPRS1718, 33/17 - ZIPRS1718-A, 71/17 - ZIPRS1819, 13/18, 75/19 - ZIPRS2021, 36/20 - ZIUJP, 49/20 - ZIUZEOP, 61/20 - ZIUZEOP-A, 89/20, 133/20 - Rb2020, 175/20 - ZIUOPDVE, 174/20 -

ZIPRS2122, 195/20 - odl. US) in Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C). Po Pravilniku o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS 46/03) je CTK uvrščen med javne zavode in druge izvajalce služb s področja vzgoje in izobraževanja ter športa, zato svoje delovanje in razmerja ureja po Kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, 52/94, 49/95, 34/96, 45/96, 51/98, 28/99, 39/99, 39/00, 56/01, 64/01, 78/01, 56/02, 43/06, 52/07, 61/08, 60/08, 87/08, 33/10, 83/10, 89/10, 17/11, 79/11, 40/12, 3/13, 46/13, 67/13, 7/14, 52/14, 3/15, 55/15, 106/15, 4/16, 8/16, 39/16, 51/16, 3/17, 38/17, 45/17, 46/17, 3/18, 47/18, 80/18, 4/19, 45/19, 58/19, 3/20, 97/20, 160/20, 3/21, 88/21, 54/22, 136/22). Ustanoviteljske pravice in obveznosti do CTK izvršuje Vlada Republike Slovenije. CTK je pridružena članica UL (Pogodba o pridruženem članstvu, podpisana 29. 10. 2003, z aneksom z dne 16. 5. 2007), z UL ima tudi sklenjeno pogodbo o zagotavljanju knjižničnih storitev in načinu obračunavanja članarine-vpisnine.

Notranji akti CTK so: Statut CTK (ki je pričel veljati 1. 2. 2012); Načrt razvoja Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani za obdobje 2021–2025 (sprejet na 3. redni seji Sveta CTK 19. 1. 2021), Izjava o poslanstvu knjižnice (sprejeta na 8. seji Sveta knjižnice dne 27. 5. 2004).

Organizacija in sistemizacija delovnih mest je urejena po Pravilniku o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v CTK (spremembe pravilnika sprejete 4. 2. 2020). CTK ima še naslednje splošne akte: Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja (sprejet 27. 2. 2020), ki ureja pogoje uporabe knjižničnega gradiva in opravljanje knjižničnih storitev; Navodila za oddajo evidenčnih naročil (sprejeta 3. 1. 2022), ki urejajo oddajo javnih naročil brez objave; Pravilnik o varovanju zaupnih in osebnih podatkov ter o varovanju dokumentarnega gradiva (sprejet 24. 8. 2022); Pravilnik o računovodstvu (sprejet 30. 6. 2020), ki ureja delovanje računovodstva; Pravilnik o blagajniškem poslovanju (sprejet 25. 2. 2016); Pravilnik o napredovanju v plačne razrede v Centralni tehniški knjižnici Univerze v Ljubljani (sprejet 23. 12. 2008); Pravilnik o delovanju notranje revizije (sprejet 18. 6. 2003), ki ureja delovanje notranje revizije v CTK; Pravilnik o merilih delitve sredstev za delovno uspešnost v Centralni tehniški knjižnici UL (sprejet 22. 10. 2020); Pravilnik o oddaji službenega stanovanja v najem (sprejet 23. 8. 2005); Poslovnik o delu Sveta CTK (sprejet 19. 1. 2021); Navodilo o omejitvah in dolžnostih delavcev CTK pri prejemanju daril (sprejeto 18. 11. 2011); Navodilo o

postopkih izvajanja službenih potovanj (sprejeto 15. 9. 2010); Pravilnik za izločanje in odpis knjižničnega gradiva v CTK (27. 12. 2016); Spremembe pravilnika za izločanje in odpis knjižničnega gradiva v CTK (sprejeto 15. 2. 2018); Pravilnik o prostovoljstvu v CTK (sprejet 12. 9. 2012); Pravilnik o povračilu stroškov prevoza na delo in z dela v CTK (sprejet 28. 2. 2012); Spremembe pravilnika o povračilu stroškov prevoza na delo in z dela v CTK (sprejet 22. 6. 2012); Načrt integritete v CTK (sprejet 3. 6. 2011, s spremembami in dopolnili vsako leto, skladno s predpisi); Pravilnik o ugotavljanju alkoholiziranosti in ugotavljanju prisotnosti drugih psihoaktivnih substanc v CTK (sprejet 22. 6. 2012); Navodila o ravnanju in ukrepih za preprečevanje trpinčenja v delovnem okolju ter za odpravo njegovih posledic v CTK (sprejeta 12. 3. 2012); Navodila za popis knjižničnega gradiva v CTK (sprejeta 16. 4. 2013); Navodila o načinu nabave knjižničnega gradiva v Centralni tehniški knjižnici Univerze v Ljubljani (sprejeta 16. 5. 2014); Pravilnik Pogoji uporabe računalnikov, storitev interneta ter elektronskih informacijskih virov v CTK (sprejet 16. 10. 2015); Pravilnik o pogojih izposoje in uporabe prenosnih računalnikov v CTK ter ravnanju s podatki na prenosnih medijih (objava na oglasni deski, 24. 8. 2022); Pravilnik o poslovnem in delovnem času v CTK (sprejet 31. 12. 2015); Pravilnik o delu na domu (sprejet 8. 10. 2020); Kontrolni obrazec delovnih pogojev pri opravljanju dela na domu in Navodila za varno delo na domu (izdana s strani Mikrotop d.o.o. Ljubljana 13. 3. 2020); Interni akt o popisu poslovnih prostorov, dodelitvi oznak poslovnim prostorom in pravilih za dodeljevanje zaporednih številk računov (sprejet 2. 1. 2016); Pravilnik o načinu preverjanja izpolnjevanja pogoja PCT (14. 9. 2021); Načrt neprekinjenega poslovanja CTK (24. 9. 2021) in Varnostna politika CTK (24. 9. 2021).

1.3.2 Dolgoročni cilji

Razvojne usmeritve in cilji so zapisani v Programu razvoja CTK za obdobje 2021–2025 (dokument dostopen na

http://www.ctk.uni-lj.si/osnovni-podatki/Dokumenti/program-razvoja2125.pdf).

V preglednicah od 5 do 8 so navedeni dolgoročni cilji, merljivi kazalniki, ukrepi za dosego ciljev, izhodiščne vrednosti merljivih kazalnikov, izhodiščne vrednosti kazalnikov v letu 2021 ter končne vrednosti kazalnikov v letu 2025. Izhodiščne vrednosti kazalnikov smo izbrali na podlagi realizacije programov dela v zadnjih

letih. Končne vrednosti smo izbrali na podlagi strokovne ocene o razvoju posameznih knjižničnih in informacijskih virov in storitev v naslednjem programskem obdobju.

1.3.2.1 Vsebinski sklop: CTK – odprt prostor za inovativno študijsko skupnost

- Cilj št. 1: Pridobivanje ter zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in informacijskih virov: Cilj obsega pridobivanje in zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in informacijskih virov v tiskani in elektronski obliki. Pridobivanje knjižničnega gradiva in informacijskih virov predstavlja izvajanje postopkov nabavne politike, skrbništva zbirk ter izvajanje postopkov javnega naročanja. Zagotavljanje dostopa do tiskanega knjižničnega gradiva predstavlja formalno, vsebinsko in tehnično obdelavo tiskanega gradiva, postavitev gradiva na police ter zagotavljanje izposoje in medknjižnične izposoje knjižničnega gradiva. Zagotavljanje dostopa do elektronskih informacijskih virov predstavlja upravljanje fondov e-knjig in e-revij, upravljanje openURL povezovalnika portala DiKUL, promocija elektronskih informacijskih virov in svetovanje ter usposabljanje uporabnikov za uporabo.

- Cilj št. 2: Upravljanje čitalnic za študij in druge aktivnosti uporabnikov: Cilj obsega načrtovanje in zagotavljanje optimalnega odpiralnega časa čitalnic, zagotavljanje infrastrukture za študij (na primer brezžična povezava), skrb za varnost in udobno počutje uporabnikov ter analize obiska in uporabe čitalnic.

- Cilj št. 3: Zagotavljanje infrastrukture odprte znanosti na UL: Delovanje na tem področju bo usklajeno z aktivnostmi ter strategijami UL. Temeljilo bo tudi na upoštevanju nacionalnih in drugih strategij na področju odprte znanosti, kot so na primer politika načrta S, politike Evropske komisije in druge. Aktivnosti bodo usmerjene predvsem v zagotavljanje podatkov in analiz o objavah, v informacijsko svetovanje raziskovalcem, v upravljanje s pristojbinami za odprte objave (eng Article Processing Charge, APC) ter drugo.

  Pri zagotavljanju infrastrukture za odprto znanost na UL bomo sodelovali na sledečih področjih:

- delovanje podpornega centra Odprta knjižnica za potrebe UL,
- sodelovanje pri zagotavljanju infrastrukture za branje in odprte objave v znanstvenih revijah in znanstvenih monografijah,
- sodelovanje pri vzpostavitvi in izvajanju politik ravnanja z raziskovalnimi podatki,
- sodelovanje in podpora odprtim izobraževalnim virom,
- vzpostavitev in delovanje storitev kontaktne točke skupnostne znanosti na UL.

- Cilj št. 4: Zagotavljanje informacijske pismenosti študentov UL: Cilj predstavlja podporo visokošolskim učiteljem pri izvajanju študijskih programov informacijskega opismenjevanja. S svojim delovanjem bomo skrbeli tudi za pridobitev drugih kompetenc in veščin uporabnikov knjižnice, kot so npr. veščine splošne digitalne pismenosti. Skrbeli bomo za širok nabor oblik usposabljanja ter se prilagajali dejanskim potrebam. Pri usposabljanju bomo uporabili sodobne digitalne pripomočke za usposabljanje na daljavo.

- Cilj št. 5: Sodelovanje pri razvoju knjižničnega sistema na UL: Cilj predstavlja aktivno vlogo CTK pri izgradnji in delovanju knjižničnega sistema UL. CTK bo to vlogo izpolnjevala skozi aktivnosti v formalnih strokovnih telesih UL, kot je na primer Komisija za razvoj knjižničnega sistema UL, ter z odprtim strokovnim dialogom z vodstvom UL in z vodstvi posameznih fakultet in visokošolskih knjižnic na UL. S svojim delovanjem bomo iskali možnosti povezovanja in skupnih rešitev na področju zagotavljanja informacijskih virov in storitev za uporabnike – člane UL. Organizacija delovanja CTK se bo prilagajala potrebam UL in njenih uporabnikov.

Cilji	**Kazalniki**	**Ukrepi za dosego cilja**	**Začetna vrednost v letu 2021**	**Končna vrednost v letu 2025**
Pridobivanje ter zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in informacijskih virov	Število dostopnih enot knjižničnega gradiva v tiskani in e-obliki	Zagotavljanje finančnih sredstev, izvajanje nabavne politike, izvajanje postopkov pridobivanja knjižničnega gradiva	210.000	214.000
	Delež knjižničnega gradiva v e-obliki	Izvajanje nabavne politike, zagotavljanje ustrezne platforme za uporabo e-virov, uporabniške analize	22 %	50 %

	Število uporab knjižničnega gradiva v tiskani obliki	Zagotavljanje izposoje tiskanega gradiva	50.000	45.000
	Število uporab informacijskih virov v e-obliki na UL	Vzdrževanje specializiranih informacijskih portalov in orodij za dostop do e-gradiv, vzdrževanje portala DiKUL	2.000.000	2.000 .000
	Število informacijskih storitev	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov	15.000	18.000
Upravljanje čitalnic za študij in druge aktivnosti uporabnikov	Število obiskovalcev	Ustrezen delovni čas, zagotavljanje ustrezne opremljenosti čitalnic	220.000	250.000
Zagotavljanje infrastrukture za odprto znanost na UL	Vzpostavitev in delovanje PC Odprta knjižnica	Vzpostavitev PC Odprta knjižnica v sodelovanju z UM in UP, uspešno delovanje	Pilotni projekt delovanja PC Odprta knjižnica	KC Odprta knjižnica deluje
	Število usposabljanj na področju odprte znanosti na UL	Priprava usposabljanj, izvedba usposabljanj	15	30
	Število informacijskih storitev na področju odprte znanosti	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov in podatkovnih knjižničarjev na področju odprte znanosti	200	1500
	Zagotavljanje statističnih podatkov o objavah za potrebe UL	Zagotavljanje podatkov o odprtih objavah iz revij v konzorcijih CTK iz citatnih baz podatkov Aktivna vloga pri razvoju orodja za statistično sledenje odprtim objavam v sodelovanju z IZUMom	Podatki o odprtih objavah so na voljo Orodje za statistično sledenje odprtim objavam še ne deluje	Podatki o odprtih objavah so na voljo Orodje za statistično sledenje odprtim objavam deluje
	Delovanje referenčne točke citizenscience.si za skupnostno znanost na UL	Vzpostavitev in delovanje kontaktne točke	citizenscience.si ne deluje	citizenscience.si uspešno deluje
Zagotavljanje informacijske pismenosti študentov UL	Število izvedenih usposabljanj s področja informacijske pismenosti v okviru študijskih programov na UL	Spremljanje študijskih programov na UL, sodelovanje z nosilci študijskih programov, izvajanje usposabljanj za študente	15	25
Aktivna vloga pri razvoju knjižničnega sistema na Ul	Aktivna vloga CTK pri razvoju in delovanju knjižničnega sistema na UL	Sodelovanje in usklajevanje z vodstvom UL, sodelovanje s knjižnicami UL, sodelovanje v Komisiji za razvoj knjižničnega sistema UL ter v delovnih skupinah komisije	CTK ima aktivno vlogo pri delovanju knjižničnega sistema na UL	CTK ima aktivno vlogo pri delovanju knjižničnega sistema na UL

Preglednica 5: CTK – odprt prostor za inovativno študijsko skupnost

1.3.2.2 Vsebinski sklop: CTK – partnerstvo v odprti integrirani nacionalni izobraževalni in raziskovalni infrastrukturi

- Cilj 6: Podpora informacijskemu sistemu o raziskovalni dejavnosti v Sloveniji: Cilj predstavlja specializirano ekspertno strokovno delo na področju delovanja Informacijskega sistema o raziskovalni dejavnosti v Sloveniji SICRIS. OSIC za tehniko je dolgoletni projekt, ki ga knjižnica izvaja na najvišjem strokovnem nivoju. Zaradi našega posebnega položaja (smo edina organizacija, vključena v ta projekt ARRS, ki formalno ni organizacijska enota visokošolskega ali raziskovalnega zavoda) nam ARRS pogosto zaupa posebne naloge, kot so verifikacija patentov ali svetovanje ob arbitražah in drugih postopkih znanstvenih svetov ARRS. Še naprej bomo podpirali usposabljanje naših delavcev na področju sodobne znanstvene komunikacije ter opozarjali na različne probleme v postopkih ocenjevanja znanstvenega dela ter predlagali morebitne rešitve. Evalvacijski sistemi se vse bolj razvijajo v smer recenzijskih presoj, zato pričakujemo, da se bo OSIC v veliki meri ukvarjal s sistemi odbire recenzentov, s presojo njihove verodostojnosti ter morebitnega konflikta interesov. OSIC se bo vključeval tudi v organizacijo dela repozitorijev, še posebno DiRROS. Pomembna bo tudi podpora, ki jo bo OSIC izvajal za ARRS pri analizah in načrtih razvoja sistema SICRIS.

- Cilj 7: Koordinacija konzorcijskega dostopa do mednarodne znanstvene literature: Cilj predstavlja zagotavljanje pogojev za branje znanstvenih del, objavljenih v znanstvenih revijah in monografijah ter zagotavljanje sistemskih pogojev za odprte znanstvene objave v teh revijah in monografijah v okviru konzorcijskih pogodb z založniki mednarodne znanstvene literature. Slovenska Nacionalna strategija odprtega dostopa do znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov v Sloveniji 2015–2020 kot tudi Načrt S, katerega podpisnik je ARRS, zahtevata odprte objave slovenskih raziskovalcev brez dodatnih stroškov. Načrt S celo predvideva, da naj bi do leta 2024 t. i. hibridne revije prešle v poslovni model zlatih revij. Prihajajoča Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti ter okvirni program Obzorje Evropa bosta zahtevala takojšnjo odprtost objav znanstvenih del brez kakršnih koli časovnih zapor. Še več, politika programa Obzorje Evropa bo predvidoma dovolila plačilo objav le v tako imenovanih transformativnih hibridnih revijah ter v zlatih revijah. Ključna naloga na tem področju bo

vzpostavitev formalnih pogojev za delovanje konzorcijev CTK. To bo potekalo v okviru projekta prenove konzorcijskega delovanja SiOAR.si (Slovenian Open Academic Resources). Naloga na tem področju bo tudi, da bomo v tesnem sodelovanju med različnimi deležniki (ARRS, visokošolski zavodi, raziskovalni inštituti) dosegli enotno politiko, ki bo na vzdržen način omogočala odprte znanstvene objave. Da bo to mogoče, bo potrebno korenito spremeniti sistem financiranja in uporabe mednarodne znanstvene periodike. Spremembe na tem področju bodo morale biti usklajene med vsemi deležniki na tem področju – financerji, raziskovalnimi organizacijami in posameznimi upravljavci konzorcijev za uporabo mednarodne znanstvene literature. Ključna naloga na tem področju bo sklenitev dogovorov, ki bodo usklajeni s politikami in zahtevami financerjev, pa naj si gre za tako imenovane prehodne dogovore (eng transformative agreements), kjer bodo v naročniške pogodbe vključena določila o odprtih objavah, za sistemsko plačevanje odprtih objav v servisih zlatih revij, kot so na primer MDPI ali PLOS. Za sklenitev tovrstnih dogovorov bo potrebno ustvariti in vzdrževati potrebno lokalno infrastrukturo, kot so na primer analitična orodja za sledenje odprtim objavam, delovanje repozitorijev in podobno.

- Cilj 8: Aktivna vloga pri zagotavljanju nacionalne infrastrukture odprte znanosti: Cilj predstavlja aktivnosti knjižnice pri zagotavljanju nacionalne infrastrukture odprte znanosti. Delovanje pri zagotavljanju nacionalne infrastrukture odprte znanosti bo potekalo na podlagi povezovalne vloge CTK v okolju nacionalne raziskovalne infrastrukture in bo smiselna nadgradnja dosedanjega delovanja na tem področju v okviru nabavnih konzorcijev mednarodne znanstvene literature, v okviru delovanja repozitorija DiRROS ter v okviru dosedanjih aktivnosti na področju informacijske podpore CTK odprti znanosti. Razvijali bomo potrebne kompetence, kot so na primer kompetence podatkovnih knjižničarjev, informacijskih specialistov za odprto znanost in podobno. Delovanje bo potekalo v okviru aktivnosti podpornega centra Odprta knjižnica, aktivnosti pa bodo temeljile na tesnem sodelovanju z drugimi deležniki na tem področju, kot so nacionalna skupnost odprte znanosti, Research Data Alliance, European Science Cloud, koalicija S, nacionalne raziskovalne organizacije, ARRS, MVZI in drugi. Dejavnosti bomo razvijali na podlagi

mednarodnih standardov in načel, kot so na primer Open Science Policy Platform (v nadaljevanju OSPP), EOSC (v nadaljevanju European Open Science Cloud), OpenAIRE, Open Research Europe (v nadaljevanju ORE), FAIR ali Broad Engagement in Science, Point of Contact (v nadaljevanju BESPOC) ter na podlagi politik in strategij, ki jih na tem področju razvijajo mednarodne organizacije in združenja, kot so na primer Evropska komisija, Koalicija S, The European Association of European Research Libraries (v nadaljevanju LIBER), The League of European Research Universities in European Citizen Science Association (v nadaljevanju ECSA). CTK se bo v omenjene in druge mednarodne strokovne forume aktivno vključevala. Na področju odprtih objav bo ključno spremljanje politik in mandatov financerjev in raziskovalnih projektov, svetovanje uporabnikom pri odprtih objavah, delovanje repozitorija DiRROS ter implementacija in uporaba analitičnega orodja za sledenje odprtim objavam slOAnalitika (delovni naslov). Zavzemali se bomo tudi za ustrezno sistemsko financiranje odprtih objav ter za ustrezne strokovne kriterije porabe teh sredstev. Ključni kriterij na tem področju bo transparentnost cenovnih politik za APC-je ter vzdržnost stroškov odprtih objav. Na področju upravljanja z raziskovalnimi podatki bomo vzpostavili podatkovni repozitorij DiRROSData, ki bo predstavljal celovito podporo na področju ravnanja z raziskovalnimi podatki ter bo obsegal celoten življenjski tok raziskovalnih podatkov, od načrtov ravnanja s podatki do uporabe načel FAIR in objave v repozitoriju. Na področju občanske znanosti se bomo zavzemali, da bomo v naslednjih petih letih imeli osrednjo vlogo pri zagotavljanju delovanja nacionalne referenčne točke za občansko znanost (delovni naslov projekta je citizenscience.si). Občanska znanost ima širok pomen in številne vloge. Temeljno poslanstvo občanske znanosti je poleg novih znanstvenih dognanj tudi deljenje znanja. Vključevanje laičnih raziskovalcev v raziskovalne projekte občanske znanosti lahko predstavlja most med lokalno skupnostjo in raziskovalnimi organizacijami. Seznanjanje s konkretnimi izkušnjami služi profesionalnim raziskovalcem za preverjanje teoretskih postavk in kot vir novih idej na njihovih področjih delovanja. In nenazadnje, občanska znanost omogoča razumevanje znanstvenega dela ter enostavnejšo aplikacijo rezultatov tega dela v življenje širše skupnosti. Evropska komisija je leta 2018 v platformi OSPP prepoznala občansko znanost kot enega od osmih stebrov odprte

znanosti. Evropsko združenje akademskih knjižnic LIBER je prav tako leta 2018 v dokumentu Open Science Roadmap izdalo priporočila za izvajanje aktivnosti občanske znanosti ter občansko znanost prepoznalo kot enega izmed nosilcev potrebnih kulturnih sprememb v znanstvenoraziskovalni dejavnosti. Priporočila za izvajanje občanske znanosti je izdala tudi LERU, pri Science Europe pa so podprli 10 načel izvajanja občanske znanosti (ECSA). Občanska znanost pa ne predstavlja le raziskovalnega dela. Širše gledano naslavlja tudi probleme aplikacije znanstvenih del raziskovalnih organizacij v lokalni skupnosti. V tej luči se bomo zavzemali za čim boljši dostop do zaključnih del in drugih raziskovalnih del slovenskih univerz in raziskovalnih organizacij.

- Cilj 9: Podpora drugim izobraževalnim zavodom v Sloveniji: Cilj predstavlja zagotavljanje informacijskih virov in storitev drugim izobraževalnim zavodom v Sloveniji. CTK ima možnost, da v skladu s svojimi kompetencami in licenčnimi določili nudi podporo drugim izobraževalnim zavodom v Sloveniji, kot so na primer drugi visokošolski zavodi, višješolski zavodi in podobno. Podpora je v dosedanji praksi potekala nesistematično, naš cilj pa je, da na tem področju izgradimo stabilen sistem zagotavljanja integriranih knjižničnih storitev. Spekter teh storitev bo obsegal uporabo knjižnične zbirke CTK, uporabo informacijskih virov CTK, informacijsko svetovanje, svetovanje in podporo pri izdelavi bibliografij, uporabo repozitorija DiRROS ter uporabo drugih storitev in infrastrukture CTK skladno z licenčnimi omejitvami. Dejavnost bomo izvajali v okviru projekta Izobraževalna mreža CTK.

Cilj	Kazalniki	Ukrepi za dosego cilja	Začetna vrednost v letu 2021	Končna vrednost v letu 2025
Podpora informacijskemu sistemu o raziskovalni dejavnosti v Sloveniji	Delovanje OSICT	Uspešno kandidiranje na razpisu ARRS, zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov za delo OSICT	OSICT uspešno deluje	OSICT uspešno deluje
	Število verifikacij tipologij znanstvenih del	Izvajanje verifikacij znanstvenih del	2500	2500
Koordinacija konzorcijskega dostopa do mednarodne znanstvene literature	Delovanje konzorcija SiOAR	Prenova konzorcijskega delovanja, vzpostavitev formalnih podlag, povezovanje konzorcijskega delovanja z delovanjem PC Odprta knjižnica	Konzorciji CTK delujejo v okviru stare organizacijske forme	Konzorcij SiOAR uspešno deluje

	Število znanstvenih revij, dostopnih za branje v okviru CTK	Pogajanja s ponudniki, izvajanje javnega naročanja	5000	6000
	Število preoblikovalnih pogodb in pogodb s servisi zlatih revij v okviru CTK	Zagotavljanje dodatnih finančnih sredstev, pogajanja s ponudniki, izvajanje javnega naročanja	1	6
	Delež pokritja potreb za odprte objave	Pogajanja s ponudniki mednarodne znanstvene literature, analize odprtih objav	10 %	80 %
Aktivna vloga pri zagotavljanju nacionalne infrastrukture odprte znanosti	Delovanje repozitorija DiRROS, usklajenost DiRROS s standardi openAIRE	Sodelovanje s ponudniki programske opreme, zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov in bibliografov za delo z DiRROS	DiRROS uspešno deluje, usklajenost s standardi openAIRE ni zagotovljena v celoti	DiRROS uspešno deluje, usklajenost s standardi openAIRE zagotovljena
	Vzpostavitev in delovanje podatkovnega repozitorija DiRROSdata	Sodelovanje s ponudniki programske opreme, zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov in bibliografov za delo z DiRROS	DiRROSdata ne deluje	DiRROSdata uspešno deluje
	Število podatkovnih knjižničarjev	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov in podatkovnih knjižničarjev na področju odprte znanosti	0	4
	Zagotavljanje statističnih podatkov o objavah za potrebe delovanja konzorcija	Zagotavljanje podatkov o odprtih objavah iz revij v konzorcijih CTK iz citatnih baz podatkov Aktivna vloga pri razvoju orodja za statistično sledenje odprtim objavam v sodelovanju z IZUMom	Podatki o odprtih objavah so na voljo Orodje za statistično sledenje odprtim objavam še ne deluje	Podatki o odprtih objavah so na voljo Orodje za statistično sledenje odprtim objavam še deluje
	Vzpostavitev in delovanje nacionalne kontaktne točke citizenscience.si	Vzpostavitev, promocija in upravljanje citizenscience.si	citizenscience.si ne deluje	citizenscience.si uspešno deluje
Podpora drugim izobraževalnim zavodom v Sloveniji	Vzpostavitev in delovanje Izobraževalne mreže CTK	Vzpostavitev, promocija, upravljanje Izobraževalne mreže CTK	Izobraževalna mreža CTK delno deluje	Izobraževalna mreža CTK deluje
	Število organizacij, vključenih v Izobraževalno mrežo CTK	Promocija, kakovostno izvajanje storitev	4	30

Preglednica 6: CTK – partnerstvo v odprti integrirani nacionalni izobraževalni in raziskovalni infrastrukturi

1.3.2.3 Vsebinski sklop: CTK – vozlišče znanja in tehnologij

- Cilj 10: Delovanje ustvarjalnega prostora: Cilj predstavlja uspešno vzpostavitev in delovanje ustvarjalnega prostora. Obstoječi ustvarjalni prostor bomo nadgradili z ustrezno opremo, s sistematičnim usposabljanjem uporabnikov in s spodbujanjem tutorstva, z vključevanjem

aplikacij ustvarjalnega prostora v študijske programe različnih izobraževalnih zavodov ter s posebno vlogo v različnih mrežah ustvarjalnih prostorov, kot je na primer FabLab. Vzpostavili bomo skupnostni način upravljanja ustvarjalnega prostora. Sistematično usposabljanje bo usmerjeno v različne uporabniške skupnosti, izvajali ga bodo tudi uporabniki – tutorji. Z ustrezno promocijo ter sodelovanjem z različnimi izobraževalnimi zavodi bomo ustvarjalni prostor dali na voljo za uporabo v različnih programih izobraževanja. Z aktivnim povezovanjem v mreže ustvarjalnih prostorov bomo pridobili nove kompetence, hkrati pa mrežam ponudili tudi dejavnosti strokovne informacijske podpore pri delovanju.

- Cilj 11: Vzpostavitev in delovanje Knjižnice stvari: Cilj predstavlja uspešno vzpostavitev in delovanje knjižnice stvari, ki bo uporabnikom omogočala izposojo izbranih orodij in pripomočkov tudi na dom. Knjižnica stvari bo pomenila nadgradnjo ustvarjalnega prostora. Z ustreznimi organizacijskimi ukrepi bomo omogočili, da si bodo uporabniki lahko izbrana orodja izposodili tudi na dom.

- Cilj 12: Vzpostavitev programov tutorstva: Cilj predstavlja delovanje sistema tutorstva pri uporabi virov in storitev knjižnice. Vzpostavili bomo program tutorstva TutorCTK, ki bo obsegal delovanje tutorjev na različnih področjih delovanja knjižnice in tudi širše. Program bo aktivno prepleten s skupnostnim upravljanjem knjižnice.

- Cilj 13: Patentna informatika in informatika na področju standardov: Cilj predstavlja uspešno delovanje standardoteke CTK ter delovanje CTK na področju patentov. Z delovanjem PATLIB centra v sodelovanju z nacionalnim patentnim uradom in s sodelovanjem s Slovenskim inštitutom za standardizacijo (v nadaljevanju SIST) bomo spodbujali informacijsko pismenost na teh dveh pomembnih področjih. Področje standardov in patentov ter patentna informatika in informatika na področju standardov bodo v naslednjih letih predstavljali pomembno podporo delovanja tako raziskovalcev kot strokovnjakov pri razvoju tehnološkega napredka skupnosti v smeri zelenega razvojnega preboja, kot so na primer prehranska samooskrba s poudarkom na ekološki pridelavi, vrednostna veriga predelave lesa, energetska prenova stavb, prehod na obnovljive vire

energije, posodobitev železniškega omrežja in javnega prevoza, učinkovita raba naravnih virov, zeleni turizem in drugo.

- Cilj 14: Popularizacija tehnike in naravoslovja: Cilj predstavlja izvajanje ukrepov in aktivnosti pri promociji in popularizaciji tehnike v širši skupnosti. Naš cilj na tem področju je, da z določenimi ukrepi spodbujamo zanimanje predvsem mlajših uporabnikov za tehniko in naravoslovje. Popularizacija znanosti se komplementarno dopolnjuje z našimi dejavnostmi na področju informacijskega opismenjevanja uporabnikov, na področju dejavnosti ustvarjalnega prostora in na področju občanske znanosti. Povezovali se bomo z drugimi institucijami na tem področju (izobraževalni in raziskovalni zavodi, društva, muzeji, knjižnice in podobno) ter s skupnimi projekti spodbujali zanimanje za tehniko in naravoslovje.

Cilj	**Kazalniki**	**Ukrepi za dosego cilja**	**Začetna vrednost v letu 2021**	**Končna vrednost v letu 2025**
Delovanje ustvarjalnega prostora (makerspace)	Delovanje ustvarjalnega prostora	Zagotavljanje ustrezne infrastrukture, zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo	Ustvarjalni prostor uspešno deluje	Ustvarjalni prostor uspešno deluje
	Število usposabljanj uporabnikov v ustvarjalnem prostoru	Priprava in izvajanje usposabljanj	10	25
	Število obiskovalcev ustvarjalnega prostora	Zagotavljanje dostopnosti, ustrezen odpiralni čas	200	2000
Vzpostavitev in delovanje Knjižnice stvari	Vzpostavitev in delovanje Knjižnice stvari	Nakup ustreznih predmetov za izposojo, vzpostavitev formalnih organizacijskih pogojev, zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo, usposabljanje uporabnikov	Knjižnica stvari ne deluje	Knjižnica stvari uspešno deluje
	Število predmetov za izposojo	Vsakoletni nakup predmetov, sodelovanje s skupnostjo uporabnikov pri nakupu	0	30
Vzpostavitev programov tutorstva	Vzpostavitev in delovanje programa tutorstva TutorCTK	Zagotavljanje kompetenc, sodelovanje s skupnostjo uporabnikov za tutorje, usposabljanje uporabnikov, promocija programa	TutorCTK ne deluje	TutorCTK uspešno deluje
	Število tutorjev v okviru TutorCTK	Sodelovanje s skupnostjo uporabnikov, usposabljanje uporabnikov za tutorje, promocija programa	4	30
Patentna informatika in informatika na področju standardov	Število informacij o patentih	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov	50	150
	Število standardov v zbirki standardov CTK	Nakup standardov za zbirko standardov CTK, revizija veljavnosti standardov	38.000	35.000
	Število informacij na področju standardov	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov	200	500

Popularizacija tehnike in naravoslovja	Število organiziranih prireditev za popularizacijo tehnike in naravoslovja	Organizacija razstav, predstavitve projektov, predstavitve knjig in drugo	10	50
	Vzpostavitev in delovanje e-časopisa za tehniko	Vzpostavitev uredniškega odbora, organizacija dela, urejanje in promocija	E-časopis ne deluje	E-časopis deluje

Preglednica 7: CTK – vozlišče znanja in tehnologij

1.3.2.4 Vsebinski sklop: Rešitev prostorske problematike

- Cilj 15: Rešitev prostorske problematike: Prostorska problematika CTK se vleče praktično od ustanovitve knjižnice leta 1949. Vlada Republike Slovenije se je po preselitvi knjižnice na »začasno« lokacijo na Trgu republike 3 zavezala, da bo v čim krajšem času rešila prostorsko problematiko CTK. To se ni zgodilo vse do danes. Sedanji prostori so potrebni celovite prenove. Poslovni model najema je v celoti zgrešen in je finančno nevzdržen, ob tem pa tudi ne omogoča korenite prenove. CTK je v 25 letih za najemnino porabila okroglih 10 milijonov EUR, na kolikor je po nekaterih programskih zasnovah ocenjena vrednost novogradnje.

  Ocenjujemo, da knjižnica potrebuje okoli 500 čitalniških mest različnih funkcionalnosti. Skupno z drugimi potrebnimi prostori (učilnice, dvorane, prosti pristop, učna delavnica) bi površina obsegala med 4000 in 5000 m2.

  Lokacija knjižnice naj bi bila v središču mesta, saj bi tako omogočila ugodne transportne povezave ob nočnih urah, blizu središča pa je tudi več fakultet UL.

  Cena prostorske rešitve z opremo predvidoma ne bi presegala 10 milijonov EUR.

  Program, ki bi ga umestili v nove prostore, bi bil podoben sedanjemu, s tem da bi se izrazito izboljšali pogoji za študente UL in druge uporabnike CTK.

Cilj	Kazalniki	Ukrepi za dosego cilja	Začetna vrednost v letu 2021	Končna vrednost v letu 2025
Rešitev prostorske problematike	Prostorska problematika CTK ustrezno rešena	Izdelava potrebne dokumentacije, promocija idejnih projektov, pridobitev podpore UL, pridobitev podpore Vlade RS, pogajanja, izvedba nakupa, izvedba obnove prostorov	CTK deluje v najetih prostorih	Prostorska problematika CTK je ustrezno rešena

Preglednica 8: CTK – rešitev prostorske problematike

1.3.3 Kratkoročni cilji in naloge za leto 2023

Najpomembnejše kratkoročne naloge v letu 2023 so:

1.3.3.1 Vsebinski sklop: CTK – odprt prostor za inovativno študijsko skupnost – kratkoročni cilji v letu 2023

- Cilj 1: Pridobivanje ter zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in informacijskih virov:

  V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

  – pridobitev okoli 1.400 enot knjižničnega gradiva v tiskani obliki,
  – pridobitev okoli 7.200 enot knjižničnega gradiva v elektronski obliki,
  – izposoja okoli 40.000 enot knjižničnega gradiva v tiskani obliki,
  – okoli 2 milijona uporab elektronskih informacijskih virov,
  – uspešno delovanje portala DiKUL,
  – okoli 15.000 različnih informacijskih storitev.

  Pridobivanje tiskanega knjižničnega gradiva bo osredotočeno na nabavo ustreznega študijskega gradiva. Pri knjižničnem gradivu v elektronski obliki se bomo osredotočali na pridobivanje in zagotavljanje dostopa do mednarodne znanstvene periodike in do bibliografskih podatkovnih zbirk. Predvidevamo izposojo okoli 40.000 enot tiskanega gradiva ter okoli 2 milijona uporab elektronskih informacijskih virov. Pri delovanju portala DiKUL bomo zagotavljali in urejali bazo fonda elektronskega gradiva v openURL povezovalniku (ang. Knowledgebase), usklajevali iskanje po centralnem indeksu v skladu z licenčnimi pravicami ter urejali A-Z seznam monografij in periodičnih publikacij in Katalog e-virov. Pri informacijskih storitvah se bomo osredotočali na bibliografske storitve pri zagotavljanju

delovanja sistema SICRIS ter na individualno usposabljanje uporabnikov pri pridobivanju veščin informacijske pismenosti.

- Cilj 2: Upravljanje čitalnic za študij in druge aktivnosti uporabnikov:

  V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

  – obisk okoli 190.000 uporabnikov.

  Obisk po epidemiji COVID-19 postopoma raste. Pričakujemo, da bomo ob normalnih razmerah in odprtosti spet beležili rezultate izpred epidemije.

- Cilj 3: Zagotavljanje infrastrukture odprte znanosti na UL:

  V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

  – nadgradnjo delovanja podpornega centra Odprta knjižnica za potrebe UL z vzpostavitvijo Centra za zagotavljanje odličnosti v znanstveni komunikaciji, ki bo povezoval različne storitve na področju podpore pri znanstveni komunikaciji po načelih FAIR,
  – delovanje izobraževalnega centra Odprta akademija,
  – okoli 200 različnih informacijskih storitev na področju odprte znanosti,
  – zagotavljanje statističnih podatkov o odprtih objavah za potrebe UL,
  – organizacijo usposabljanj na področju politik aktualnih odprtih objav in na področju ravnanja z raziskovalnimi podatki,
  – delovanje observatorija za občansko znanost za potrebe UL.

  Projekt Odprta knjižnica bomo nadgradili s Centrom za zagotavljanje odličnosti v znanstveni komunikaciji (CZOZK), ki bo obravnaval vse vidike znanstvene komunikacije in deljenja raziskav po načelih FAIR. CZOZK bo usmerjen v delo raziskovalcev, bo pa nudil podporo tudi knjižničarjem na UL. Vzpostavitev in delovanje observatorija občanske znanosti v CTK bistveno ne spreminja delovanja na tem področju do sedaj, omogoča pa lažje vključevanje v mednarodne strokovne forume. Kot tak bo observatorij lahko izpolnjeval naloge tudi za UL. V okviru izobraževalne platforme Odprta akademija bomo v sodelovanju z Delovno skupino za promocijo in izobraževalne storitve ter Delovno skupino za odprto znanost Komisije za razvoj knjižničnega sistema UL sodelovali pri usposabljanju knjižničarjev in raziskovalcev na UL. Z aktivno vlogo v Delovni skupini za

odprto znanost bomo sodelovali pri strokovni podpori vodstvu UL pri izvajanju praks odprte znanosti na UL.

- Cilj 4: Zagotavljanje informacijske pismenost študentov UL:

  V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

  – najmanj 15 usposabljanj s področja informacijske pismenosti v okviru študijskih programov na UL.

  Na podlagi dosedanjega dela načrtujemo sodelovanje v različnih študijskih programih na UL. Gre za strokovne predstavitve na povabilo predavateljev. V dosedanji praksi smo sodelovali z Biotehniško fakulteto, s Filozofsko fakulteto, z Medicinsko fakulteto, s Fakulteto za arhitekturo in drugimi.

- Cilj 5: Sodelovanje pri razvoju knjižničnega sistema na UL:

  V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

  – izvajanje pogodbe o pridruženem članstvu UL,
  – aktivno sodelovanje v strokovnih organih na UL,
  – pogovor z vodstvom UL o načrtih in potrebah UL na področju knjižnične dejavnosti ter o vlogi CTK pri tem,
  – sodelovanje z MF in pomoč novi vodji knjižnice pri zagotavljanju podpore delovanju CMK.

  Pogodba o pridruženem članstvu UL je podlaga za izvajanje storitev CTK za UL. Aktivno vlogo CTK pri delovanju knjižničnega sistema na UL bomo izpolnjevali skozi aktivnosti v Komisiji za razvoj knjižničnega sistema UL, s sodelovanjem z vodstvom ter s sodelovanjem v različnih strokovnih delovnih skupinah za podporo knjižničnemu sistemu na UL.

Cilji	Kazalniki	Ukrepi za dosego cilja	Ciljna vrednost v letu 2023
Pridobivanje ter zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in informacijskih virov	Število dostopnih enot knjižničnega gradiva v tiskani in e-obliki	Zagotavljanje finančnih sredstev, izvajanje nabavne politike, izvajanje postopkov pridobivanja knjižničnega gradiva	210.000
	Delež knjižničnega gradiva v e-obliki	Izvajanje nabavne politike, zagotavljanje ustrezne platforme za uporabo e-virov, uporabniške analize	20 %

	Število uporab knjižničnega gradiva v tiskani obliki	Zagotavljanje izposoje tiskanega gradiva	50.000
	Število uporab informacijskih virov v e-obliki na UL	Vzdrževanje specializiranih informacijskih portalov in orodij za dostop do e-gradiv, vzdrževanje portala DiKUL	1.000 .000
	Število različnih informacijskih storitev	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov	15.000
Upravljanje čitalnic za študij in druge aktivnosti uporabnikov	Število obiskovalcev	Ustrezen delovni čas, zagotavljanje ustrezne opremljenosti čitalnic	190.000
Zagotavljanje infrastrukture za odprto znanost na UL	Vzpostavitev in delovanje Centra za zagotavljanje kakovosti v znanstveni komunikaciji (nadgradnja PC Odprta knjižnica), delovanje IC Odprte akademija	Uspešno delovanje Centra za zagotavljanje kakovosti v znanstveni komunikaciji , uspešno delovanje IC Odprta akademija	Center za zagotavljanje kakovosti v znanstveni komunikaciji in IC Odprta akademija delujeta
	Število usposabljanj na področju odprte znanosti na UL	Priprava usposabljanj, izvedba usposabljanj	15
	Število informacijskih storitev na področju odprte znanosti	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov in podatkovnih knjižničarjev na področju odprte znanosti	200
	Zagotavljanje statističnih podatkov o objavah za potrebe UL	Zagotavljanje podatkov o odprtih objavah iz revij v konzorcijih CTK iz citatnih baz podatkov Aktivna vloga pri razvoju orodja za statistično sledenje odprtim objavam v sodelovanju z IZUM-om	Podatki o odprtih objavah so na voljo
	Delovanje observatorija za občansko znanost na UL (nadomesti referenčno točko za občansko znanost) citizenscience.si	Predstavitev delovanja vodstvu UL, delovanje observatorija	Citizenscience.si za potrebe UL deluje
Zagotavljanje informacijske pismenosti študentov UL	Število izvedenih usposabljanj s področja informacijske pismenosti v okviru študijskih programov na UL	Spremljanje študijskih programov na UL, sodelovanje z nosilci študijskih programov, izvajanje usposabljanj za študente	15
Aktivna vloga pri razvoju knjižničnega sistema na UL	Aktivna vloga CTK pri razvoju in delovanju knjižničnega sistema na UL	Sodelovanje in usklajevanje z vodstvom UL, sodelovanje s knjižnicami UL, sodelovanje v Komisiji za razvoj knjižničnega sistema UL ter v delovnih skupinah komisije	CTK ima aktivno vlogo pri delovanju knjižničnega sistema na UL

Preglednica 9: CTK – odprt prostor za inovativno študijsko skupnost – kratkoročni cilji v letu 2023

1.3.3.2 Vsebinski sklop: CTK – partnerstvo v odprti integrirani nacionalni izobraževalni in raziskovalni infrastrukturi – kratkoročni cilji v letu 2023

- Cilj 6: Podpora informacijskemu sistemu o raziskovalni dejavnosti v Sloveniji SICRIS:

  V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

  – uspešno delovanje OSIC-a za tehniko,
  – okoli 2.500 verificiranih bibliografskih zapisov.

  V letu 2022 je CTK kandidirala na razpisu za delovanje OSIC-a za tehniko za naslednje triletno programsko obdobje. Pričakujemo, da bo CTK izbrana in bo uspešno izvajala naloge.

- Cilj 7: Koordinacija konzorcijskega dostopa do mednarodne znanstvene literature:

  V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

  – nadaljevanje projekta prenove konzorcija CTK v smer zagotavljanja odprtosti objav slovenskih raziskovalcev ter v smer zagotavljanja transparentnega sistema delitve APC.
  – zagotavljanje dostopa do okoli 7.200 znanstvenih revij v okviru konzorcija CTK,
  – najmanj 6 preoblikovalnih pogodb z založbami za dostop do e-revij.

  Strategija konzorcija CTK je, da zagotavlja dostop do servisov mednarodne znanstvene periodike, ki omogočajo odprte objave slovenskih raziskovalcev. Gre pretežno za naročniške znanstvene revije, ki proti plačilu APC omogočajo odprtost posameznih člankov (tako imenovane hibridne revije). Zaradi obstoječih sistemov vrednotenja znanstvene odličnosti v Sloveniji, ki v veliki meri še vedno temelji na objavah v revijah z dejavnikom vpliva, je nujno, da imajo raziskovalci možnost objav v hibridnih revijah. Politike financerjev v ERP pa večinoma ne dovoljujejo individualnih plačil APC za objave v hibridnih revijah. S tako imenovanimi preoblikovalnimi pogodbami z založniki mednarodne znanstvene periodike (ang. transformative agreements) pa raziskovalcem to omogočamo. S temi pogodbami konzorciji dosegajo bistveno boljše cene za odprte objave.

Ključni strateški cilji konzorcija CTK, usklajeni s strateškimi cilji nacionalnih financerjev kot tudi s cilji v ERP, torej so:

- zagotoviti, da čim večji obseg avtorskih pravic ostane v javni domeni oziroma raziskovalcem ali raziskovalnim institucijam,
- zagotoviti, da imajo raziskovalci čim bolj neomejen nabor možnosti znanstvenih objav,
- zagotoviti, da so zaradi zahtev financerjev po odprtosti raziskovalci čim manj finančno obremenjeni.

- Cilj 8: Aktivna vloga pri zagotavljanju nacionalne infrastrukture odprte znanosti:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- vzpostavitev in delovanje Centra za zagotavljanje odličnosti v znanstveni komunikaciji
- vzpostavitev in delovanje spletnega podpornega servisa odprteobjave.si za podporo odprtim objavam,
- uspešno delovanje repozitorija DiRROS za podporu deljenju raziskav po načelih FAIR,
- delovanje spletnega podpornega servisa DiRROSdata za podporo pri deljenju raziskovalnih podatkov,
- delovanje in nadaljnjo strokovno specializacijo in delovanje najmanj enega podatkovnega skrbnika (data steward),
- vzpostavitev in delovanje observatorija in spletnega podpornega servisa citizenscience.si za podporo in spodbujanje aktivnosti občanske znanosti,
- delovanje podpornega servisa za razreševanje avtorskopravnih vprašanj v znanstveni komunikaciji,
- nadaljevanje aktivne vloge pri vzpostavitvi in izvajanju analitike odprtih objav v sodelovanju z IZUM-om,
- pilotna analiza možnosti implementacije laboratorijskih dnevnikov.

Razlogov za nadgradnjo PC Odprta knjižnica s Centrom za zagotavljanje odličnosti v znanstveni komunikaciji je več. Sodobna znanstvena komunikacija v Evropskem raziskovalnem prostoru (ERP) predstavlja kompleksen sistem odprtega deljenja raziskav po načelih FAIR, kjer so

različni vidiki odprtega deljenja raziskav med sabo tesno prepleteni. CZOZK bo različne vidike odprtega deljenja raziskav obravnaval povezano. Naslavljal bo kritične točke odprtega deljenja raziskav, kot so na primer analiza možnosti odprtih objav skladno s politikami financerjev v ERP, delovanje, podpora in uporaba infrastrukture odprte znanosti, finančni vidiki odprte znanosti, avtorskopravna vprašanja in druge. V CZOZK se bodo povezovale različne storitve knjižnice na področju podpore odprte znanosti, kot so na primer spremljanje politik financerjev, podpora in infrastruktura pri odprtih objavah, podpora pri odgovornem ravnanju z raziskovalnimi podatki, podpora pri razreševanju avtorskopravnih vprašanj, podpora pri uporabi infrastrukture odprte znanosti, analiza načinov vrednotenja in druge. Ena izmed osrednjih nalog CZOZK bo usposabljanje vseh deležnikov v znanstveni komunikaciji (raziskovalcev, knjižničarjev) v okviru izobraževalne platforme Odprta akademija.

Vzpostavitev in delovanje spletnega podpornega servisa odprteobjave.si za podporo odprtim objavam je nadgradnja svetovalnih storitev na področju odprtih objav. Oblikovali bomo portal, na katerem bomo spremljali politike nacionalnih in drugih financerjev v ERP. V načrtu je tudi izdelava in razlaga podrobnega in natančnega ekosistema možnosti znanstvenih objav in ažurno dopolnjevanje.

Nadaljevali bomo z upravljanjem repozitorija DiRROS. Osrednja cilja v letu 2023 sta certificiranje repozitorija in izpopolnitev okolja za arhiviranje raziskovalnih podatkov in drugih raziskav po načelih FAIR.

Nadaljevali bomo delovanje spletnega podpornega servisa DiRROS Data pri odgovornem ravnanju z raziskovalnimi podatki. Načrtujemo tudi strokovno izpopolnjevanje zaposlenih na tem področju ter zagotavljanje svetovalnih storitev raziskovalcem in tudi knjižničarjem. V sodelovanju z drugimi deležniki bomo sodelovali pri analizi možnosti vzpostavitve mreže podatkovnih skrbnikov.

Vzpostavitev observatorija za občansko znanost in nadomestitev načrtovane referenčne točke bosta izvedena na pobudo strokovnih služb MVZI in sta usklajena z mednarodnimi priporočili in delovanjem na tem področju. Naloge v letu 2023 na tem področju so:

- vzpostavitev in delovanje portala citizenscience.si s katalogom projektov in katalogom infrastruktur,
- organizacija mreže občanske znanosti na nacionalnem nivoju, kar bomo dosegli s povezovanjem različnih deležnikov, kot so na primer mreža splošnih knjižnic, skupnost občin, Rektorska konferenca Republike Slovenije, KOSRIS, ARRS in drugi,
- izdelava in izdaja priročnika za načrtovanje projektov občanske znanosti,
- priprava strokovnega posveta v sodelovanju s splošnimi knjižnicami,
- priprava strokovnega srečanja s predstavitvijo mreže občanske znanosti,
- mednarodno sodelovanje na primer v delovni skupini za občansko znanost LIBER,
- usposabljanje različnih uporabniških skupnosti,
- promocija delovanja Evropskega oblaka odprte znanosti EOSC,
- aktivna vloga pri delovanju Skupnosti odprte znanosti,
- svetovalna dejavnost in promocija.

Z zaposlitvijo pravnice, ki se usposablja za razreševanje avtorskopravnih vprašanj smo v letu 2022 postavili temelje za vzpostavitev podpornega servisa za razreševanje avtorskopravnih vprašanj v znanstveni komunikaciji, ki bo v okviru javne službe na voljo raziskovalcem, knjižničarjem in drugim zainteresiranim uporabnikom. V letu 2023 načrtujemo pridobitev certifikata Creative Commons za akademske knjižnice, nadaljnje usposabljanje in svetovalno dejavnost. Načrtujemo tudi aktivno sodelovanje in izmenjavo izkušenj z zunanjimi izvajalci ter drugimi knjižnicami.

Tudi v letu 2023 bomo sodelovali z IZUM-om pri vzpostavljanju in zagotavljanju analitik odprtih objav.

Pilotno bomo preverili možnosti implementacije laboratorijskih dnevnikov. Preverili bomo poslovne modele, finančne zahteve ponudnikov ter funkcionalnosti različnih tovrstnih orodij. Uporaba enotne platforme za laboratorijske dnevnike lahko v veliki meri izboljša kakovost raziskovalnih podatkov, transparentnost pri ustvarjanju podatkov, interoperabilnost in enostavnejšo ponovno uporabo.

Izvedba navedenih ciljev je v veliki meri odvisna od sprejema in realizacije Akcijskega načrta Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030, ki bo predstavljal pomemben steber financiranja infrastrukture odprte znanost v Sloveniji.

- Cilj 9: Podpora drugim izobraževalnim zavodom v Sloveniji:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- delovanje storitve Izobraževalna mreža CTK,
- izvajanje storitev za najmanj štiri izobraževalne zavode,
- promocijo storitev.

V skladu z licenčnimi možnostmi in uporabniškimi zahtevami bomo izvajali knjižnične in informacijske storitve tudi za druge visokošolske zavode. Sodelovanje predvideva vpis v knjižnico, izposojo gradiva, dostop do omejenega števila informacijskih virov na daljavo, svetovanje in usposabljanje uporabnikov ter druge storitve glede na potrebe posameznih zavodov.

Cilj	Kazalniki	Ukrepi za dosego cilja	Ciljna vrednost v letu 2023
Podpora informacijskemu sistemu o raziskovalni dejavnosti v Sloveniji	Delovanje OSICT	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov za delo OSICT	OSICT uspešno deluje
	Število verifikacij tipologij znanstvenih del	Izvajanje verifikacij znanstvenih del	2.500
Koordinacija konzorcijskega dostopa do mednarodne znanstvene literature	Delovanje konzorcija CTK	Nadaljevanje procesa vzpostavitve formalnih podlag za sprejemanje odločitev (delitev APC-jev, delitev stroškov), povezovanje konzorcijskega delovanja in pretok informacij	Organizacijska prenova delovanja v skladu s preoblikovalnimi pogodbami
	Število znanstvenih revij, dostopnih za branje v okviru CTK	Pogajanja s ponudniki, izvajanje javnega naročanja	7.200
	Število preoblikovalnih pogodb in pogodb s servisi zlatih revij v okviru CTK	Zagotavljanje dodatnih finančnih sredstev, pogajanja s ponudniki, izvajanje javnega naročanja	6

	Delež pokritja potreb za odprte objave v okviru preoblikovalnih pogodb	Pogajanja s ponudniki mednarodne znanstvene literature, analize odprtih objav	90 %
Aktivna vloga pri zagotavljanju nacionalne infrastrukture odprte znanosti	Delovanje repozitorija DiRROS, usklajenost DiRROS s standardi openAIRE	Sodelovanje s ponudniki programske opreme, zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov in bibliografov za delo z DiRROS	DiRROS uspešno deluje
	Vzpostavitev in delovanje Centra za zagotavljanje odličnosti v znanstveni komunikaciji (CZOZK)	Povezovanje podpornih storitev na področju znanstvene komunikacije v CTK: - podpora odprtim objavam - podpora RRDM - podpora občanski znanosti - podpora priporočenim praksam odprte znanosti (predregistracije) - podpora pri razreševanju avtorskopravnih vprašanj - analitika odprte znanosti - analiza sistemov vrednotenja - bibliografije in odprta znanost - usposabljanje in komunikacija odprte znanosti - aktivno sodelovanje z ARRS pri podpori delovanja kOAlicije S in pri vzpostavitvi politik financiranja nacionalnih instrumentov - promocija EOSC - aktivna vloga pri delovanju Skupnosti odprte znanosti	CZOZK je vzpostavljen in uspešno deluje
	Delovanje podpornega servisa na področju odprtih objav odprteobjave.si	Vzpostavitev in delovanje portala s katalogom dostopnih znanstvenih revij ter z opisom možnosti odprtih objav Spremljanje nacionalnih politik in politik v ERP ter ažuriranje informacij Promocija in komunikacija možnosti odprtih objav	Portal odprteobjave.si je vzpostavljen in deluje
	Delovanje podpornega servisa na področju RRDM DiRROSdata	Ažuriranje informacij na portalu, svetovanje uporabnikom, promocija in komunikacija, usposabljanje uporabnikov Promocija in podpora pri uporabi EOSC	DiRROSdata deluje
	Vzpostavitev in delovanje observatorija občanske znanosti citizenscience.si	Izvedba naslednjih nalog: - vzpostavitev in delovanje portala citizenscience.si - vzpostavitev kataloga projektov in kataloga infrastruktur, - organizacija mreže občanske znanosti na nacionalnem nivoju - povezovanje različnih deležnikov - izdelava in izdaja priročnika - priprava strokovnega posveta - priprava strokovnega srečanja - mednarodno sodelovanje	Observatorij občanske znanosti citizenscience.si je vzpostavljen in deluje

		- usposabljanje - svetovalna dejavnost in promocija	
	Število podatkovnih knjižničarjev in informacijskih specialistov	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov in podatkovnih knjižničarjev na področju odprte znanosti	3
	Zagotavljanje statističnih podatkov o objavah za potrebe delovanja konzorcija	Zagotavljanje podatkov o odprtih objavah iz revij v konzorcijih CTK iz citatnih baz podatkov Aktivna vloga pri razvoju orodja za statistično sledenje odprtim objavam v sodelovanju z IZUM-om	Podatki o odprtih objavah so na voljo Opravljena analiza aplikacije IZUM ter možnosti izvedbe nadgradnje, delovanje servisa
Podpora drugim izobraževalnim zavodom v Sloveniji	Delovanje Izobraževalne mreže CTK	Delovanje, promocija, upravljanje Izobraževalne mreže CTK	Vzpostavljen spletni portal Izobraževalna mreža CTK, izvajanje storitev za druge izobraževalne zavode
	Število organizacij, vključenih v Izobraževalno mrežo CTK	Promocija, kakovostno izvajanje storitev	4

Preglednica 10: CTK – partnerstvo v odprti integrirani nacionalni izobraževalni in raziskovalni infrastrukturi – kratkoročni cilji v letu 2023

1.3.3.3 Vsebinski sklop: CTK – vozlišče znanja in tehnologij – kratkoročni cilji v letu 2023

- Cilj 10: Delovanje ustvarjalnega prostora:

  V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

  – uspešno delovanje ustvarjalnega prostora,
  – skupnostno upravljanje ustvarjalnega prostora,
  – promocija in izvajanje sistema usposabljanja uporabnikov,
  – najmanj 10 izvedb različnih usposabljanj in delavnic,
  – okoli 200 uporabnikov ustvarjalnega prostora.

  Ključna cilja delovanja ustvarjalnega prostora sta uspešna promocija storitev in izvedba usposabljanj za uporabnike.

- Cilj 11: Delovanje Knjižnice stvari:

  V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

  – delovanje Knjižnice stvari,

- dopolnjevanje zbirke stvari za izposojo.

Ključna cilja knjižnice stvari sta uspešna promocija storitev ter povezovanje s praksami občanske znanosti. Knjižnica stvari bo sledila morebitnim izraženim potrebam občanskih raziskovalcev ter v skladu z možnostmi zagotavljala izbrane instrumente in orodja tudi za izvajanje praks občanske znanosti.

- Cilj 12: Vzpostavitev programov tutorstva:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- nadaljevanje izvajanja projekta Tutor CTK,
- vzpostavitev usposabljanja tutorjev,
- najmanj šest usposobljenih tutorjev.

Ključni cilji na tem področju so izvedba usposabljanja tutorjev, vzpostavitev učinkovitejših komunikacijskih kanalov ter vzpostavitev baze znanja za enostavnejše reševanje problemov.

- Cilj 13: Patentna informatika in informatika na področju standardov:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- uspešno izvajanje storitev patentne informatike in informatike na področju standardov,
- najmanj 50 informacij in verifikacij s področja patentov,
- najmanj 200 informacij s področja standardov,
- dostop do okoli 35.000 standardov v zbirki Standardoteke CTK.

Na področju patentne informatike bo osrednji cilj uspešno delovanje OSIC-a za tehniko pri verifikaciji patentov. Na področju standardov bomo zagotavljali dostop do učne zbirke standardov, izvajali informacijske storitve ter promocijo pomena standardov.

- Cilj 14: Popularizacija tehnike in naravoslovja:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- najmanj 10 organiziranih dogodkov in predstavitev za popularizacijo tehnike in naravoslovja,

– izhajanje e-biltena za popularizacijo tehnike in naravoslovja.

Organizirani dogodki bodo potekali predvsem v obliki predstavitev zanimivih publikacij, zanimivih storitev knjižnice in v obliki razstav. Nadaljevali bomo z izdajanjem e-biltena za popularizacijo tehnike.

Cilj	Kazalniki	Ukrepi za dosego cilja	Ciljna vrednost v letu 2023
Delovanje ustvarjalnega prostora	Delovanje ustvarjalnega prostora	Zagotavljanje ustrezne infrastrukture, zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo	Ustvarjalni prostor uspešno deluje
	Število usposabljanj uporabnikov v ustvarjalnem prostoru	Priprava in izvajanje usposabljanj	10
	Število obiskovalcev ustvarjalnega prostora	Zagotavljanje dostopnosti, ustrezen odpiralni čas	200
Vzpostavitev in delovanje Knjižnice stvari	Vzpostavite in delovanje Knjižnice stvari	Nakup ustreznih predmetov za izposojo, vzpostavitev formalnih organizacijskih pogojev, zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo, usposabljanje uporabnikov	Pilotni projekt Knjižnice stvari
	Število predmetov za izposojo	Vsakoletni nakup predmetov, sodelovanje s skupnostjo uporabnikov pri nakupu	Opravljena analiza možnih nakupov
Vzpostavitev programov tutorstva	Vzpostavitev in delovanje programa tutorstva TutorCTK	Zagotavljanje kompetenc, sodelovanje s skupnostjo uporabnikov za tutorje, usposabljanje uporabnikov, promocija programa	Pilotni projekt TutorCTK
	Število tutorjev v okviru TutorCTK	Sodelovanje s skupnostjo uporabnikov, usposabljanje uporabnikov za tutorje, promocija programa	4
Patentna informatika in informatika na področju standardov	Število informacij o patentih	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov	50
	Število standardov v zbirki standardov CTK	Nakup standardov za zbirko standardov CTK, revizija veljavnosti standardov	35.000
	Število informacij na področju standardov	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov	200

Popularizacija tehnike in naravoslovja	Število organiziranih prireditev za popularizacijo tehnike in naravoslovja	Organizacija razstav, predstavitve projektov, predstavitve knjig in drugo	10
	Vzpostavitev in delovanje e-časopisa za tehniko	Delovanje uredniškega odbora, urejanje in promocija	E-časopis deluje in izhaja najmanj trikrat letno

Preglednica 11: CTK – vozlišče znanja in tehnologij – kratkoročni cilji v letu 2023

1.3.3.4 Vsebinski sklop: CTK – rešitev prostorske problematike – kratkoročni cilji v letu 2023

- Cilj 15: Rešitev prostorske problematike:

  V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

  – predstavitve in promocijo prostorske rešitve CTK,
  – izdelava druge investicijske dokumentacije,
  – pogajanja z lastniki prostorov in morebiten odkup.

  Načrtujemo pogajanja za odkup obstoječih prostorov. Nakup ne bi predstavljal nobene ovire za kakršnokoli drugačno rešitev v prihodnosti, primarni cilj odkupa je, da se spremeni neugoden poslovni model komercialnega najema.

Cilj	Kazalniki	Ukrepi za dosego cilja	Ciljna vrednost v letu 2023
Rešitev prostorske problematike	Prostorska problematika CTK ustrezno rešena	Izdelava potrebne dokumentacije, promocija idejnih projektov, pogajanja, izvedba nakupa, izvedba obnove prostorov	Izdelana potrebna investicijska dokumentacija po potrebi Izvedba pogajanj in morebiten odkup prostorov

Preglednica 12: CTK – rešitev prostorske problematike – kratkoročni cilji v letu 2023

1.3.3.5 Mednarodna dejavnost

- Delovanje na področju medknjižnične izposoje in posredovanja dokumentov v mednarodnem merilu.

- Sodelovanje pri izgradnji in upravljanju mednarodne podatkovne zbirke ICONDA.
- Izvedba mednarodnega strokovnega srečanja Pogled na odprto znanost v sodelovanju s partnerji.
- Sodelovanje v mednarodnih projektih in aktivnostih: LIBER Citizen Science Board, Coalition S Expert Group, EOSC Rules of Participation, European Citizen Science Association.
- Udeležba na mednarodnih konferencah.

1.3.3.6 Upravne in kadrovske naloge

- organiziranje in vodenje tajništva ter izvajanje odločitev direktorja,
- sodelovanje s finančno-računovodsko službo,
- sodelovanje pri postopkih javnih naročil in organizacija dela na tem področju,
- sodelovanje pri pripravi splošnih in posamičnih pravnih aktov,
- sodelovanje pri pripravi plač in delovne uspešnosti,
- priprava kadrovskega načrta,
- sodelovanje pri organizaciji notranje revizije,
- sodelovanje z zunanjim strokovnim sodelavcem za varnost in zdravje pri delu,
- sodelovanje pri postopkih upravljanja s stvarnim premoženjem CTK oz. države,
- opravljanje strokovnih in izvedbenih nalog na kadrovskem področju (priprava osnutkov odločb, sklepov, pogodb o izobraževanju in zaposlitvi),
- urejanje podatkov za zdravstveno in socialno zavarovanje za delavce in njihove družinske člane,
- posredovanje zahtevanih podatkov na zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije,

- prijavljanje delavcev na preventivne zdravniške preglede skladno z izjavo o varnosti z oceno tveganja in zdravstveno oceno tveganja pooblaščenega zdravnika ter ukrepi za odpravo tega tveganja,
- evidentiranje prejete pošte v tajništvu CTK,
- pripravljanje popisa gradiva v arhivu CTK, skladno z veljavno zakonodajo, izdelava klasifikacijskega načrta in arhiviranje,
- usklajevanje poslovanja z novimi predpisi.

1.3.3.7 Naloge na področju finančnega poslovanja

Na področju finančnega poslovanja bomo izvajali sledeča delovna opravila:

- plačila in tekoče urejanje, zajemanje, knjigovodsko evidentiranje poslovnih dogodkov po načelu poslovnega dogodka in po načelu denarnega toka (dnevnik glavne knjige, glavno knjigo in analitične evidence – poslovne knjige CTK) in sporočanje podatkov v skladu z Zakonom o računovodstvu, podzakonskimi akti, slovenskimi računovodskimi standardi in drugimi predpisi, vezanimi na to področje,
- upravljanje davčne evidence za CTK v skladu s predpisi s tega področja: davek na dodano vrednost ter izvajanje računovodskega nadzora in nadzora nad izpolnjevanjem terjatev in plačilom obveznosti ter arhiviranje izvirnikov knjigovodskih listin,
- spremljanje predpisov s finančno–računovodskega področja in skrb za pravočasno uporabo le-teh pri delu, v sodelovanju z direktorjem CTK,
- obračunavanje in evidentiranje poslovnih dogodkov, vezanih na skupne konzorcijske nabave literature (tuje znanstvene revije in baze podatkov),
- sodelovanje z direktorjem CTK pri pripravi notranjih aktov s finančno–računovodskega področja,
- izvajanje obračuna plač in drugih osebnih prejemkov za zaposlene in skrb za evidence na tem področju (rok za oddajo obrazca M4 – evidenca o izplačanih plačah in o obračunanem in plačanem prispevku za pokojninsko in invalidsko zavarovanje prejšnjega leta, ki je 30. april tekočega leta za prejšnje leto),

- priprava finančnih načrtov in realizacija le-teh (za MVZI v skladu s pogodbo o financiranju dejavnosti ter v skladu s predpisi, za ARRS glede na določila pogodbe o sofinanciranju, za potrebe direktorja praviloma mesečno oziroma po potrebi),
- pripravlja računovodska poročila in obvezne računovodske izkaze,
- priprava premoženjske bilance,
- priprava drugih poročil po potrebi in glede na zakonske predpise (statistična poročila za Statistični urad RS, za Zavod RS za zaposlovanje in drugo).

Pričakovani rezultati na tem področju v letu 2023 so pravočasna oddaja zahtevkov financerjem za pridobitev finančnih sredstev v skladu s pogodbami o financiranju dejavnosti, pravočasna plačila obveznosti do dobaviteljev, izplačila plač in osebnih prejemkov zaposlenim, za tekoča realizirana plačila terjatev (delno s predplačili), obračun in evidentiranje skupnih konzorcijskih nabav literature (tuje znanstvene revije in baze podatkov) in urejanje, zajemanje, knjigovodsko evidentiranje, računovodski nadzor in pravočasno sporočanje podatkov ter priprava zgoraj naštetih poročil in realizacija nalog tako, kot je to bilo v preteklih letih.

Področje	Okvirni stroški (v EUR z DDV)
1. notranja revizija poslovanja javnega zavoda	9.500,00
2. pravne storitve ter izvajanje nalog pooblaščene osebe za varnost in zdravje pri delu	8.000,00
3. zdravniški pregledi na 60 mesecev (predvidoma 6 do 8 delavcev vsako leto)	1.500,00
skupaj v letu 2023	**19.000,00**

Preglednica 13: Okvirni stroški izvajanja predpisov v letu 2023

1.3.3.8 Upravljanje z nepremičninami v lasti Republike Slovenije

Predviden je prihodek iz naslova najemnin v višini cca. 5.700,00 EUR letno ter 100 % prihranek pri obratovalnih stroških stanovanja v upravljanju CTK. Obratovalni stroški tega stanovanja v celoti bremenijo najemnika, vendar bodo tudi v letu 2023 povečani stroški zbiranja sredstev v rezervnem skladu.

Predvideno je nadaljevanje najema poslovnih prostorov v objektu TR3 z morebitnim odkupom, saj je najemna pogodba med Vlado RS in bivšim lastnikom sklenjena za nedoločen čas. V letu 2023 zaradi povečevanja cen energentov pričakujemo obratovalne stroške na višji ravni kot v predhodnem letu.

1.3.3.9 Naloge direktorja

- organiziranje in vodenje,
- vodenje strokovnega dela,
- predstavljanje in zastopanje,
- skrb za izvajanje poslovne politike in programa dela,
- organiziranje in usklajevanje delovnega procesa,
- skrb za izvajanje odločitev sveta zavoda,
- priprava programa dela,
- priprava poročila o delu in poslovanju,
- skrb za materialno in finančno poslovanje,
- sprememba sistemizacije delovnih mest,
- sodelovanje pri pripravah za novogradnjo.

Pričakovan rezultat dela direktorja je, da bo knjižnica v letu 2023 dosegla rezultate dela v skladu s programom in finančnim načrtom ter v skladu s potrebami uporabnikov CTK.

1.3.3.10 Izobraževanja in usposabljanja zaposlenih v letu 2023

Seminar/konferenca	Število delavcev						Okvirni stroški
	IČ[5]	IRIS	PPDI	SKF	ITR	D	EUR
Srečanje knjižničarjev UL	2						0
Usposabljanja s splošnega, kadrovskega in finančnega področja				5			2000
Usposabljanje s področja javnega naročanja in financ			3				1000
Usposabljanja na področju pravnih vprašanj		4					1000
Izobraževanje COBISS	4	8	1				900
Usposabljanje na področju IT					3		2000
Predstavitve strokovnih novosti	2		4				100
Konferenca ICOLC			1				1200
Konferenca Patlib		1					600
ICONDA Board		1					1000
Zdravje na delovnem mestu		1					200
Konferenca LIBER	1	2				1	2800
Strokovna srečanja s področij tehnike		3					600
Specialna strokovna usposabljanja	11	6	1				1800
ŠPIK		1					820
Konferenca ESAC			1				1000
Sestanek LIBER Citizen Science WG		2					1600
Strokovna ekskurzija							1000
SKUPNO							19.620

Preglednica 14: Usposabljanja zaposlenih v letu 2023

[5] Opomba: Opomba: IČ – Oddelek za izposojo in upravljanje čitalnic, IRIS - Oddelek za informacijske, razvojno-raziskovalne in izobraževalne storitve, PPDI – Oddelek za pridobivanje, dobavo in posredovanje informacijskih virov, ITR– Služba za informacijsko tehnologijo in razvoj, SKF – Služba za splošne, kadrovske in finančne zadeve, D – direktor. Načrt izobraževanja je okviren, realizacija je odvisna od finančnih možnosti.

1.3.3.11 Delovni koledar za leto 2023: izposoja, čitalnica in prosti pristop

1.1.	novo leto - 1. dan	nedelja	zaprto
2.1.	novo leto - 2. dan	ponedeljek	zaprto
8.2.	Prešernov dan	sreda	zaprto
8.4.	dan pred praznikom	sobota	odprto do 13.00
9.4.	velika noč	nedelja	zaprto
10.4.	velikonočni ponedeljek	ponedeljek	zaprto
27.4.	dan upora proti okupatorju	četrtek	zaprto
1.5.	praznik dela	ponedeljek	zaprto
2.5.	praznik dela	torek	zaprto
25.6.	dan državnosti	nedelja	zaprto
15.8.	Marijino vnebovzetje	torek	zaprto
30.10.	dan pred praznikom	ponedeljek	odprto do 13.00
31.10.	dan reformacije	torek	zaprto
1.11.	dan spomina na mrtve	sreda	zaprto
25.12.	božič	ponedeljek	zaprto
26.12.	dan samostojnosti in enotnosti	torek	zaprto
31.12.	silvestrovo	nedelja	zaprto

Preglednica 15: Delovni koledar v letu 2023

1.3.4 Investicije in nakup opreme

Načrt nakupa opreme je narejen na podlagi sredstev, prejetih v okviru postopka dodelitve sredstev Načrta za okrevanje in odpornost (NOO). Resorno ministrstvo je pozvalo visokošolske zavode (v nadaljevanju VŠZ) k oddaji vloge za projekt Nakup opreme v podporo digitalizaciji visokošolskega študijskega procesa na javnih zavodih in vzpostavitvi informacijske podpore administrativnim procesom na VŠZ. Informacij o višini rednega financiranja opreme do priprave programa nismo prejeli, zato jih v tabeli ne navajamo.

Prioriteta	Zap. št.	Oprema	Namen	Viri sredstev za nakup opreme v letu 2023 (v EUR)		
				MVZI	Drugi viri[6]	Skupaj
1	1	Računalniška oprema	Nakup nove opreme, zamenjava dotrajane računalniške opreme	0	60.300	60.300
2	2	Mrežna oprema in oprema za brezžično omrežje	Zamenjava dotrajane mrežne opreme in vzpostavitev IP-telefonije	0	27.700	27.700
1	3	RFID	Namestitev RFID opreme	0	19.000	19.000
3	4	Nakup novega poslovnega informacijskega sistema	Sprememba poslovnega modela in posodobitev informacijskega sistema	0	15.000	15.000
SKUPNO				**0**	**122.00**	**122.00**

Preglednica 16: Načrt nabave opreme v letu 2023[7]

1.3.5 Investicijsko vzdrževanje v letu 2023

Knjižnica ne načrtuje nobenega investicijskega vzdrževanja v letu 2023.

1.3.6 Kadrovska politika in kadrovski načrt v letu 2023

Kadrovski načrt za leto 2023 je priloga tega načrta. V kadrovskem načrtu so prikazani plačni razredi po uveljavljeni zakonodaji (aneksi kolektivnih pogodb, proračun RS za leto 2023, Navodila za pripravo Programa dela in Finančnega načrta CTK za leto 2023).

V letu 2023 načrtujemo enako število zaposlenih kot leto prej, t. j. 40 EPZ.

[6] Sredstva iz tega vira so načrtovana v okviru projekta Načrt za okrevanje in odpornost (NOO).
[7] Natančen načrt nakupa opreme bo narejen, ko bomo s strani financerja MVZI prejeli izhodišča glede rednega financiranja nabave opreme.

Možna redna napredovanja v letu 2023

Napredovanja delavcev in način izplačil bomo izvajali v skladu z veljavnimi predpisi.

Jubilejne nagrade v letu 2023

Načrt izplačila jubilejnih nagrad je usklajen s pogoji iz 177. člena Zakona o uravnoteženju javnih financ ter je v skladu s Kolektivno pogodbo za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji.

Varstvo pri delu in zdravje na delovnem mestu v letu 2023

Tudi v letu 2023 bomo z usposabljanji za zaposlene skrbeli za zdravo življenje na delovnem mestu. Skrbno bomo izvajali tudi ukrepe za preprečevanje mobinga.

Preglede delavcev bomo izvajali skladno s podzakonskimi akti iz Zakona o varnosti in zdravju pri delu. Predvidevamo, da bomo na zdravniške preglede poslali 6 do 8 delavcev.